

**Rannikon suharit ja karjalaiset törpöt:
partio-ohjelman ikäkausien epäviralliset nimitykset
ja niiden alueellinen variaatio**

Kandidaatintutkielma

Ilona Seppälä

Suomen kieli

Kielten laitos, Jyväskylän yliopisto

2015

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Kielten laitos
Tekijä – Author Ilona Annastiina Seppälä	
Työn nimi – Title Rannikon suharit ja karjalaiset törpöt: partio-ohjelman ikäkausien epäviralliset nimitykset ja niiden alueellinen variaatio	
Oppiaine – Subject Suomen kieli	Työn laji – Level Kandidaatintutkielma
Aika – Month and year Toukokuu 2015	Sivumäärä – Number of pages 24 sivua liitteineen
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Tutkimukseni aiheena ovat partio-ohjelman ikäkausien epäviralliset nimitykset. Suomen Partiolaiset toteutti vuonna 2010 ohjelmauudistuksen, jossa otettiin käyttöön viisi ikäkautta: sudenpennut, seikkailijat, tarpojat, samoajat ja vaeltajat. Viisi vuotta uudistuksen jälkeen on syytä tarkastella, miten uudet nimitykset ovat vakiintuneet partiolaisten kielenkäyttöön. Lähestyn aihetta kartoittamalla niitä partioslangiin kuuluvia epävirallisia nimityksiä, joita ikäkausista käytetään. Lisäksi selvitan, millaisia eroja nimitysten käytössä esiintyy maamme yhdeksän suomenkielisen partiopiirin välillä. Tutkimuskysymykseni ovat: 1) Miten epävirallisia nimityksiä muodostetaan? Perustuvatko ne muodon samankaltaisuuteen vai assosiatiiviseen merkitykseen? Mitä johtimia sekundaareissa nimityksissä käytetään? 2) Esiintyykö nimityksissä variaatiota vastaajien kotipiirin mukaan? Miten partiolaiset eri piireissä perustelevat käyttämiään nimityksiä? 3) Saako jokin ikäkausi muita enemmän epävirallisia nimityksiä?</p> <p>Tutkimukseni perustuu 1) sosiaalisen murteen eli slangin, 2) sananmuodostuksen ja etenkin slangijohtamisen sekä 3) sosiolingvistisen variaation tutkimuksen aiempaan tutkimukseen. Seuraan slangin sananmuodostusta eritellessäni Kari Nahkolan teoreettista jäsenystä. Työni keskeisin käsite on epävirallinen nimitys, jonka määrittelyssä olen sovittanut yhteen erilaisia lähteitä ja näkemyksiä. Keräsin tutkimukseni aineiston kyselylomakkeella yhteistyössä partiopiirin kanssa. Lopullisen aineiston muodostivat 171 vastausta seitsemästä eri partiopiiristä. Kyselyllä pyrin kartoittamaan, mitä nimityksiä partio-ohjelman ikäkausista missäkin piirissä käytetään ja millaisia asenteita tai perinteitä niiden käyttöön liittyy. Tutkimukseni on luonteeltaan kartoittavaa ja kuvailevaa: analysoin aineistoa laadullisesti käyttäen apuna aineistolähtöistä luokittelua.</p> <p>Analyysini perusteella voidaan sanoa, että ikäkausista käytetään hyvin monenlaisia nimityksiä. Yleisimmät ja monissa piireissä tunnetut nimitykset perustuvat useimmiten muodon samankaltaisuuteen ja ovat syntyneet slangijohtamisen tai äänteellisen muokkauksen kautta. Pienemmän joukon käyttämät, aineistossa yksittäistapauksina esiintyvät nimitykset taas perustuvat useammin assosiatiiviseen merkitysyhteyteen. Erot partiopiirien välillä ovat huomattavia. Tutkielmassani analysoin eroja laajasti sekä nimitysten käytön että sille esitettyjen perustelujen näkökulmasta. Yleisimmät perustelut nimitysten käytölle ovat lyhyys ja puheen sujuvuus sekä toisaalta tottumus ja partion perinteet. Sudenpennuille nimityksiä on ylivoimaisesti eniten ja vanhimmille ikäkausille huomattavan vähän. Uskon tutkimukseni tulosten kiinnostavan harrastusyhteisöä. Niistä voidaan päätellä, että nimitykset ovat monille merkittävä osa slangin luomaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Jatkotutkimuksia voitaisiin tehdä esimerkiksi muusta partiosanastosta tai siihen liittyvistä asenteista.</p>	
Asiasanat – Keywords	leksikologia, nimitykset, partio, sananmuodostus, slang, sosiaaliset murteet
Säilytyspaikka – Depository	Jyväskylän yliopiston kielten laitos
Muita tietoja – Additional information	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
1.1 Tutkimuksen tausta, motivaatio ja relevanssi	1
1.2 Tutkimuskysymykset	2
2 SLANGI, NIMITYKSET, SANANMUODOSTUS, PARTIO	3
2.1 Sosiaalinen murre, slangi ja aluemurre	3
2.2 Nimitys ja epävirallinen nimitys	3
2.3 Sananmuodostuksen periaatteet ja slangisanaston synty	5
2.4 Sosiolingvistisen variaation tutkimuksen perusteita	7
2.5 Partio sosiaalisena ympäristönä	7
3 TUTKIMUSASETELMA JA -MENETELMÄT	9
3.1 Tutkimusasetelma	9
3.2 Menetelmät	11
4 PARTION IKÄKAUSIEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET	12
4.1 Aineiston esittely	12
4.2 Nimitysten rakenteet ja muodostustavat	13
4.3 Nimitysten käytön erot partiopiirien välillä	15
4.4 Perusteluja nimitysten käytölle	17
5 PÄÄTÄNTÖ	19
5.1 Johtopäätöksiä ja tutkimuksen arviointia	19
5.2 Yksityisestä yleiseen	20
LÄHTEET	21
LIITTEET	

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tausta, motivaatio ja relevanssi

Tutkimukseni aiheena ovat partio-ohjelman ikäkausien epäviralliset nimitykset. Suomen Partiolaisten virallinen partio-ohjelma uudistettiin vuonna 2010, ja samalla otettiin käyttöön viisi ikäkautta: sudenpennut (7–9-vuotiaat), seikkailijat (10–12-vuotiaat), tarpojat (12–15-vuotiaat), samoajat (15–17-vuotiaat) ja vaeltajat (18–22-vuotiaat). Vanhaan ohjelmaan verrattuna vain sudenpentujen nimitys ja tarkoite säilyivät ennallaan. Neljä muuta ikäkausinimitystä luotiin uuden ohjelman tarpeisiin. Myös vaeltajat-nimitystä käytettiin aiemmin, mutta viittamaan eri ikäisiin kuin nykyään. Yli 22-vuotiaat ovat partiossa aikuisia ja toimivat usein erilaisissa johtotehtävissä.

Tällä hetkellä uusia ikäkausia on käytetty viisi vuotta, joten on syytä pohtia, kuinka niiden nimitykset ovat vakiintuneet partiolaisten kielenkäyttöön. Tutkimuksessani tarkastelen aihetta ikäkausien saamien epävirallisten nimitysten (termin määritelmästä ks. luku 2.2) avulla. Kyse on nuorten suosiman harrastuksen sosiaalisen murteen tutkimuksesta, jota lähestyn sanastontutkimuksen ja sosiolingvistiikan menetelmin. Pyrin selvittämään, millaisia nimityksiä on ylipäättään olemassa ja onko niiden esiintyvyydessä partiopiirikohtaisia eroja. Tarkastelen siis nimitysten eroja alueittain, mutta en väitä alueellisen variaation tässä tapauksessa liittyvän perinteisiin aluemurteisiin.

Partioharrastuksesta Suomessa on tehty lukuisia opinnäytteitä ja jonkin verran muutakin tutkimusta (esim. Saastamoinen 2008; Kivilä 2014). Kielitieteellinen tutkimus on kuitenkin jäänyt viime vuosina vähemmälle. Pidän tätä merkittävänä epäkohtana, koska partioharrastus tunnetaan monen muun seikan ohella rikkaasta sosiaalisesta murteestaan, ns. partioslangista. Partioperinteitä pro gradu -tutkielmassaan tarkastellut Anna Kivilä (2014: 5) esimerkiksi toteaa, että partiolaisten keskuuteen on vuosikymmenten aikana syntynyt varsin laaja ja värikäs sanasto, joka jo itsessään on yksi perinteen muoto. Tutkielmassaan hän on kuitenkin keskittynyt muuhun perinteeseen ja rajannut sanaston aiheensa ulkopuolelle.

Havaintojeni mukaan partiosanastoon suhtaudutaan varsin intohimoisesti: nuorten jäsenten suosimilla keskustelufoorumeilla esimerkiksi väitellään usein siitä, mitä slangisanaa mistäkin asiasta "kuuluu" käyttää. Keskustelussa korostuvat alueelliset erot siinä, millaisiin termeihin kukin on tottunut, joten pidän piiriä huomioivaa tarkastelua hedelmällisenä. Nähdäkseni tutkimukselleni on tilausta ja mielenkiintoa järjestön sisällä.

Samalla tutkimukseni jatkaa (epävirallisten) nimitysten tutkimusperinnettä, johon kuuluvat sekä sosiaalisista murteista että aluemurteista tehdyt kartoitukset (esim. Ruoppila 1943; Alatalo 2010). Teoreettisesti tutkimukseni pohjautuu sanastontutkimukseen ja sen alalajina sananmuodostuksen teoriaan. Tärkeitä ovat etenkin slangijohtamisen periaatteet (ks. Nahkola 1999a; 1999b). Toisaalta epävirallisten nimitysten tutkimus on yhteydessä puhekielen variaation tutkimukseen, joka on osa sosiolingvistiikkaa (ks. Lappalainen 2004).

1.2 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykseni ovat:

- 1) Miten epävirallisia nimityksiä muodostetaan? Perustuvatko ne muodon samankaltaisuuteen vai assosiativiseen merkitykseen? Mitä johtimia sekundaareissa nimityksissä käytetään?
- 2) Esiintyykö nimityksissä variaatiota vastaajien kotipiirien mukaan? Miten partiolaiset eri piireissä perustelevat käyttämiään nimityksiä?
- 3) Saako jokin ikäkausii muita enemmän epävirallisia nimityksiä?

Oletan nimitysten enemmistön perustuvan muodon samankaltaisuuteen. Usein slangijohdoksia muodostetaan, kun on tarve lyhentää pitkiä ilmauksia. Monet kantasanat ovatkin yhdyssanoja. (Nahkola 1999b: 210–211.) Tämän perusteella voisi olettaa sudenpentujen ainoana yhdyssanana saavan muita enemmän nimityksiä. Oletusta tukee se, että nimitys on ollut käytössä muita pidempään. Monissa lippukunnissa etenkin maaseudulla toimintaa on vain nuorimmille ikäkausille, jolloin vain niistä on tarpeen puhua. Tämän tiedon perusteella uskon nuorempien ikäkausien saavan vanhempia enemmän epävirallisia nimityksiä.

Alueellisia eroja on yleensä tutkimuksissa (esim. Vehmaskoski 1989) löydetty, joten oletan niitä löytyvän nytkin. Niiden ei voi kuitenkaan automaattisesti olettaa johtuvan alueellisesta taustasta, vaan ennemmin kunkin piirin tiiviistä sisäisestä kanssakäymisestä ja sosiaalisesta tottumuksesta. Aineistostani on jossain määrin nähtävissä sekin, onko joillakin nimityksillä tietty sävy tai arvolataus – joko kaikkien mielestä tai tietyssä piirissä. Etukäteen arvioin sävyerojen olevan pieniä.

2 SLANGI, NIMITYKSET, SANANMUODOSTUS JA PARTIO

2.1 Sosiaalinen murre, slangi ja aluemurre

Sosiaalisella murteella eli slangilla tarkoitetaan tietyn ryhmän kielimuotoa, jolla ilmaistaan ryhmään kuulumista. Slangi koostuu uudehkoista ja nopeasti vaihtuvista sanoista. Sitä käyttävät sisäiseen viestintäänsä erityisesti nuoret sekä erilaiset sosiaali- ja ammattiryhmät. Slangi ei yleensä ole puhujiensa yksinomaisen kielimuoto, vaan sen käyttö rajoittuu tiettyihin konteksteihin. Sen avulla pyritään pitämään muut ryhmän sisäisen viestinnän ulkopuolella. (Karttunen 1989: 148; Jarva & Nurmi 2006: 24–25.) Partiolaisillakin on oma slanginsa. Käytän tutkielmassani sosiaalista murretta ja slangia keskenään synonyymisinä käsitteinä.

Ensisijaisesti Helsingin seudun puhekielenä slangia on tarkastellut muun muassa Kaarina Karttunen (1989). Slangista puhuttaessa onkin ensin hahmotettava, mitä määritelmää milloinkin käytetään. Toisaalta jotkin piirteet, kuten affektiivisuus ja ekspressiivisyys (Karttunen 1989: 149), ovat yhteisiä Stadin slangille ja sosiaalisille murteille. Slangisanat ovat tyypillisesti lyhyitä, ja niitä synnytetään jatkuvasti etenkin tyypistämällä ja johtamalla (Karttunen 1989: 150–151; Nahkola 1999b). Slangin sananmuodostusta esittelen luvussa 2.3.

Slangi on sosiaalista murretta, mutta pelkällä murteella tarkoitetaan suomen kielessä yleensä aluemurteita eli alueellisia puhetapoja. Suomen murteet jaetaan äännehistoriallisten piirteiden perusteella länsi- ja itämurteisiin, jotka edelleen jakautuvat viiteen päämurrealueeseen: lounaismurteet, hämäläismurteet, pohjalaismurteet (etelä-, pohjois- ja keski- sekä peräpohjalaiset murteet), savolaismurteet ja kaakkoismurteet. (Rapola 1990: 9–10, 30, 103.) Tutkimuksessani tarkastelen, mitä nimityksiä eri partiopiireissä käytetään. Piirit taas sijoittuvat eri tavoin maantieteellisille murrealueille. Teen kuitenkin päätelmiä ainoastaan partiopiirien – murrealueiden – sanastoeroista.

2.2 Nimitys ja epävirallinen nimitys

Arkikielessä nimellä voidaan viitata monenlaisiin asioihin – myös tutkimuskohteenani oleviin ikäkausien "nimiin". Nimistöntutkimuksen perinteessä nimi tarkoittaa kuitenkin aina erisnimeä. Epävirallisia nimiä taas ovat kaikki yksilön lisänimet, joilla ei ole virallista statusta nimityksissä, kuten lempinimet tai vaikka yksittäisten ihmisten partionimet. Yleisnimiä eli

appellatiiveja kutsutaan **nimityksiksi**. Ihminen tarvitsee nimityksiä ympäristönsä ilmiöiden kategorisointiin eli ryhmittelyyn. (Ainiala, Saarelma & Sjöblom 2008: 12, 29, 173.)

Partio-ohjelman ikäkausista puhuttaessa raja nimen ja nimityksen välillä ei ole yhtä selkeä, sillä ikäkausien ns. oikeatkin nimitykset ovat syntyneet ohjelmatyöryhmän tietoisien työn tuloksena. Myös nämä virallisiksi kutsumani nimitykset ovat osa slangisanastoa eli tietyn sosiaalisen ryhmän omaa kielenkäyttöä. Janne Seppälä (2013: A1.4) on tosin todennut, ettei eris- ja yleisnimillä ole ollenkaan yksiselitteistä rajaa. Hänen mukaansa (2013: A1.3) nimeäminen on kerrallinen, lopulliseen tulokseen johtava suoritus, nimittäminen taas jotain toistaiseksi tehtävää.

Tässä mielessä tarkastelemiani nimityksiä voitaisiin kuvata myös epävirallisiksi nimiksi. Seuraan kuitenkin nimistöntutkimuksen perinnettä, jossa nimet ovat erisnimiä, ja puhun ikäkausien nimityksistä. Erotuksena ns. virallisista nimityksistä käytän tutkielmassani **epävirallisen nimityksen** käsitettä. Tarkoitan sillä nimitystä, joka on syntynyt spontaanisti kielenkäytössä eikä juurikaan esiinny virallisissa kielenkäyttöyhteyksissä tai kirjoitetussa muodossa.

Tarkastelemieni kaltaiset epäviralliset nimitykset ovat tyypillisiä slangille, ja niitä tuetaan usein produktiivisesti kaiken aikaa (Jarva & Nurmi 2006: 18–19). Jyväskylän yliopistossa sosiaalisten murteiden sanastoa ovat viime vuosina tutkineet muun muassa Katri Alatalo (2010) ja Minna Keränen (2012) pro gradu -tutkielmissaan. Tutkielmat käsittelevät hevosten nimityksiä alan keskustelupalstalla (Alatalo 2010) ja naisjääkiekkoilijoiden kielenkäyttöä (Keränen 2012). Tutkielmat muodostavat hyvän viitekehysten omalle työlleni, sillä ne käsittelevät tietyn harrastuksen ympärille syntyneen sosiaalisen alaryhmän kieltä.

Nähdäkseni hevosharrastus, jääkiekko ja partio ovat kaikki harrastuksia, joissa oman lajin sisäisen sanaston määrä on suuri. Keränen (2012: 31) toteaa silti työssään, että intohimoisinkaan huippu-urheilija tuskin viljelee lajinsa erikoissanastoa joka tilanteessa. Sama pätee partiolaisiin: epävirallisia nimityksiä käytetään kokemuksen mukaan nimenomaan oman ryhmän sisäisessä, epävirallisessa viestinnässä. Partiota tuntemattomille ulkoryhmäläisille puhuttaessa käytetään virallisia nimityksiä, joita usein vielä selitetään auki.

Alatalo (2010: 11–24) on ryhmitellyt löytämänsä hevosenimitykset sananmuodostustavan perusteella kuuteen ryhmään. Oman tutkielmani kannalta hedelmällisimpiä ovat erilaiset slangijohdokset, joita Alatalo (mts. 12–14) on eritellyt Kari Nahkolan (1999b) teoreettista jäsentelyä seuraten. Esittelen Nahkolan (1999a; 1999b) johtamisperiaatteita tarkemmin seuraavassa alaluvussa, sillä tulen soveltamaan niitä myös oman aineistoni analyysissa.

Tällaisten nimitysten esiintyminen ei rajoitu sosiaaliin murteisiin, vaan niillä on keskeinen rooli myös aluemurteissa. Maila Vehmaskoski (1989) on esimerkiksi kartoittanut pe-

rinteisiä isovanhempien nimityksiä ja Veikko Ruoppila (1943) kotieläinten nimityksiä suomen murteissa. Esimerkit ovat edustavia myös ikänsä puolesta. Aluemurteissa erilaisten nimitysten tutkimus näyttää olleen voimissaan muutamia vuosikymmeniä sitten, ja tuoreempaa tutkimusta on tehty enemmän sosiaalisten murteiden näkökulmasta.

2.3 Sananmuodostuksen periaatteet ja slangisanaston synty

Sananmuodostuksella tarkoitetaan periaatteita, joiden mukaan voidaan muodostaa uusia leksimejä (VISK 2004 § 146). Leksikaalinen morfologia eli sananmuodostusoppi on osa yleistä sanasto-oppia, leksikologiaa (Häkkinen 1997: 9). Johtaminen eli derivaatio ja yhdistäminen eli kompositio ovat tärkeimpiä sananmuodostuskeinoja (VISK 2004 § 146). Johtamisen yleisyyttä suomen kielessä selittävät johtimiston runsaus ja monimerkityksisyys sekä se, että johdettua sanaa voidaan edelleen johtaa (Tuomi 1989: 28). Aineistoni perusteella (ks. luku 4) myös monet tarkastelemistani epävirallisista nimityksistä ovat johdoksia.

Kaisa Häkkisen mukaan johtamisen alatyypeiksi voidaan lukea suffiksaatio, affiksaatio, affiksin poisto, tyypistäminen, reduplikaatio, äänteelliset modifikaatiot, taivutusmuotojen leksikaalistuminen sekä kontaminaatiot. Johtamista ovat oikeastaan kaikki sananmuodostuskeinot yhdistämistä lukuun ottamatta. Epäviralliset nimitykset syntyvät usein affektiivisessä variaatiossa, eli tietyistä sanoista aletaan käyttää tunnepitoisia muotoja (arkisemmin lempinimiä). Joskus tällaiset muunnelmät myös irtautuvat alkuperäisestä käyttöympäristöstään ja leviävät yleiskieleen. (Häkkinen 1997: 101–124.) Partion ikäkausinimityksissä on otettava huomioon myös johtamisen semanttiset ja morfologiset rajoitukset. Henkilön- ja ryhmännimityksille tyypillisiä johtimia ovat suomen kielessä esimerkiksi *-jA*, *-uri/yri*, *-(i)kkO*, *-(i)stO* ja *-lainen*. (Lepämaa, Lieko & Silfverberg 1996: 23, 38–51.)

En esittele erilaisia johdoksia tarkemmin, sillä tässä vaiheessa on tärkeää huomata ero semanttisesti tyhjän slangijohtamisen ja varsinaisen sananjohtamisen välillä. Kari Nahkolan mukaan sanan merkitys ei muutu slangijohtamisessa, kun se varsinaisessa johtamisessa yleensä muuttuu. Slangijohtamisessa johdos ei siis tuo sanaan semanttista ainesta, vaan muuttaa sen tyyliä. (Nahkola 1999b: 195.) Esittelen seuraavaksi slangin sananmuodostusteoriaa Nahkolan (1999a; 1999b) jäsenystä ja terminologiaa seuraten.

Slangijohdosta tehtäessä kantasana katkaistaan ensimmäisen ja toisen tavun vokaaliainesten väliseltä alueelta, jota kutsutaan katkaisualueeksi (erotuksena tarkasta katkaisukohdasta). Mahdollisia katkaisukohtia on useita: niiden määrä on aina yhtä suurempi kuin katkai-

sualueen konsonanttien määrä. Nahkolan käyttämässä esimerkkisanassa *re/k/isterinumero* katkaisualueen muodostaa yksinäiskonsonantti *k*, mutta katkaisukohta voi olla joko sen edellä tai jäljessä. Slangijohdoksessa *rek/k/ari* kanta on katkaistu katkaisualueen lopusta. (Nahkola 1999b: 196–197.)

Katkaisun jälkeen kannanloppuista konsonanttiainesta muokataan äänteellisesti eli valitaan konsonanttiaines, joka tulee johdokseen kannan ja suffiksin väliin. Olemassa oleva loppukonsonantti voidaan geminoida (kuten esimerkkisanassa *rek/k/ari*) tai loppukonsonantin perään voidaan lisätä konsonantteja tai geminaatta. Toisaalta loppukonsonantti voidaan jättää sellaisenaan kannan rajalle, jolloin puhutaan nollamuokkauksesta. (Nahkola 1999b: 196–198.)

Lopuksi tavunrajaisen konsonanttiaineksen perään lisätään uusi sananloppu, slangisuffiksi. Se on aina vokaalialkuinen, joten kaikki slangisuffiksit voidaan liittää mihin tahansa konsonanttiloppuiseen kantaan. Yleisimpiä slangisuffikseja ovat *-Ari*, *-is* ja pelkkä yksittäisvokaali. (Nahkola 1999b: 197, 213.) Esimerkiksi Nykyslangin sanakirjassa keskimäärin joka yhdeksäs sana on *-Ari-* ja joka kuudestoista *-is-*päätteinen (Lehtinen 1994: 38). Myös esimerkkisanassa *rek/k/ari* suffiksina on *-Ari*.

Kanta voi olla myös vokaaliloppuinen, vaikka se on Nahkolan mukaan konsonanttiloppua harvinaisempaa. Silloin kannan perään lisätään aina konsonanttiaines ennen suffiksia, kuten sanassa *mie/lenosoitus* > *mie/kk/ari*. Kaikissa aiemmissä tutkimuksissa konsonanttiainesta ei tosin ole erotettu suffiksista. Silloin erilaisia johtimia muodostuu ongelmallisen paljon. (Nahkola 1999b: 198.) Havainnollistan eri katkaisukohtia ja niistä seuraavia toimenpiteitä tarkemmin luvussa 4.2 aineistoni nimityksillä.

Johtaminen ei ole ainoa tapa muodostaa slangisanoja. Nahkola (1999a) on tutkinut myös koululaisslangin sanastolähteitä, jotka hän jakaa neljään tyyppiin (A, B, C, D). Pelkästään äänteellisessä muuntamisessa (B) on slangijohdoksen käytön lisäksi kolme vaihtoehtoa. Sanaa voidaan muunnella vartalonsisäisesti esimerkiksi muuttamalla vokaalia tai vartalonal- kuisesti muuttamalla alkuosan äänteitä. Lisäksi sanaa voidaan tyypistää eli lyhentää lopusta tai sisältä. (Nahkola 1999a: 619–620.) Kaikki tavat ovat mahdollisia myös tarkastelemassani sanastossa.

Toisaalta slangisana voi perustua semanttiseen samankaltaisuuteen: kielen olemassa olevalle sanalle annetaan uusi, esimerkiksi metaforaan tai metonymiaan perustuva merkitys (A). Lisäksi voidaan keksiä täysin uusi sana (C) tai lainata se suoraan vieraasta kielestä (D). (Nahkola 1999a: 619–620.) Viimeinen keino lienee omassa viitekehysessäni harvinaisin. Vaikka luokittelu on tehty koululaisslangista, sitä voidaan soveltaa partioslangiin. Molempia käyttävät ensisijaisesti nuoret. Slangijohdosten (ja muidenkin muodostustapojen) tarkastelussa

pitää tosin muistaa, että slanginkäyttäjät eivät tiedosta sananmuodostussääntöjä (Nahkola 1999b: 217). He ovat omaksuneet konstruktiot tiedostamattaan sosiaalisissa ympäristöissään.

2.4 Sosiolingvistisen variaation tutkimuksen perusteita

Sosiolingvistiikka tutkii kielen ja sosiaalisen rakenteen välistä suhdetta. Monissa tutkimuksissa on todettu, että etenkin ikä mutta myös sukupuoli ja sosiaalinen tausta vaikuttavat puhujan kielelliseen variaatioon. Yhteys on nähtävissä ryhmiä tarkasteltaessa – yksittäisten ihmisten kielenkäytöstä ei sen perusteella voida tehdä päätelmiä. (Lappalainen 2004: 13, 15.) Koska tutkimukseni käsittelee yhteisön sisäistä slangisanastoa – ei yksittäisten ihmisten käyttämiä variantteja – on sosiolingvistinen näkökulma huomioitava.

Iän vaikutus kielenkäyttöön on yleisesti tunnustettu: tyypillisesti nuoret vievät kielen muutoksia eteenpäin ja vanhemmat ovat vakiintuneempia ja murteellisempia puhujia. Nuorille yhtenäinen puhetapa on usein ryhmään kuulumisen merkki. Myös sukupuolen ja kielenkäytön suhteesta on tehty yhdenmukaisia havaintoja (kuten naisten standardikielen suosiminen), mutta päteviä päätelmiä ei voi perustaa pelkkään sukupuoleen. Sosiolingvististen tutkimusten kolmas taustamuuttuja on usein sosiaalinen tausta, mutta sen merkitystä on vaikea määritellä. Suomessa sosiaaliryhmien väliset erot eivät myöskään ole niin yksiselitteisiä, että niitä kannattaisi tutkimuksissa korostaa. (Lappalainen 2004: 35–41, 143.)

Lappalainen (2004: 133) toteaa sanavalintojen olevan merkittävä osa yksilön kielenkäytöstä muille muodostuvaa kuvaa. Hänen tutkimuksessaan miehet käyttivät slangisanoja huomattavasti naisia enemmän. Slangisanaston tutkimus on silti enimmäkseen ollut sanaston tuntemisen tiedustelua kyselyin – vähemmän on tarkasteltu sitä, missä määrin slangia todellisuudessa puheessa käytetään. (Mts. 134, 136–137.) Oma tutkimukseni ei poikkea linjasta, mutten koe sitä ongelmaksi, koska käytettäviä nimityksiä ei vielä edes yleisesti tunneta.

2.5 Partio sosiaalisena ympäristönä

Suomen Partiolaisten (2008: 2) peruskirjan mukaan partio on kasvatustoimintaa, joka tukee lasten ja nuorten kasvua heidän yksilöllisistä lähtökohdistaan. Tavoite perustuu liikkeen perustajan Robert Baden-Powellin ajatuksiin. Partiossa opitaan tekemällä itse ja ottamalla vastuuta. Toiminnan ydin on partiomenetelmä, jonka osia ovat nousujohteisuus, vartiojärjestelmä, tekemällä oppiminen, aikuinen tuki, symboliikka ja päivän hyvä työ. (PJKK 49–53.)

"Partioliike tavoittelee maailmanrauhaa ja parempaa yhteiskuntaa kasvattamalla yksilöitä, jotka yhteiskuntaa rakentavat", todetaan Partiojohtajan käsikirjassa (PJKK 51). Kenties kasvatuksensa ansiosta partiolaiset ovat usein ylpeitä harrastuksestaan ja kertovat siitä avoimesti.

Tämän tiedon valossa on mielenkiintoista, että Suomen suurinta nuorisojärjestöä on tutkittu kielitieteen näkökulmasta vain vähän. Riikka Kärnä (2008) on tarkastellut diskurssintutkimuksen pro gradu -työssään yhteenkuuluvuuden rakentumista Suomen Partiolaisten jäsenlehdessä. Hänen havaintonsa mukaan sisäryhmää rakennetaan lehdessä etenkin nimeämällä oman ryhmän jäseniä runsaasti ja monipuolisesti (Kärnä 2008: 75). Kun nimitysten runsaus näkyy järjestön virallisessa mediassa, näkyy se todennäköisesti myös jäsenten arjessa. Kuopiolaispartiolaisten kutsumanimiä on Helsingin yliopistossa tutkinut Päivi Kiiski (1993), mutta nimistöntutkimuksen opinnäyte on varsin vanha. Se on tehty miltei kaksi vuosikymmentä ennen vuoden 2010 ohjelmauudistusta.

Johdannossa (s. 1) mainitsemani perinnetutkimuksen pro gradu -tutkielman (ks. Kivilä 2014) lisäksi esittelen vielä yhden tutkimuksen kielitieteen ulkopuolelta. Laura Saastamoinen (2008) on tarkastellut markkinoinnin pro gradu -tutkielmassaan partioliikkeen imagoa. Tutkimus on toteutettu jäsenmäärän laskiessa, ennen vuoden 2010 uudistusta. Sen tulokset ovat kiinnostaneet järjestön sisällä ja saaneet todennäköisesti aikaan käytännön toimenpiteitä. Saastamoisen mukaan (2008: 109) imagon hallinta on nonprofit-organisaatioille (joihin Suomen Partiolaiset lukeutuu) pitkälti kiinni niiden omasta viestinnästä ja käyttäytymisestä.

Imagon luomisessa omalla sanastolla ja nimistöllä (nimityksillä) on nähdäkseni merkittävä rooli. Partioslangi näyttää olevan suuri ylpeydenaihe muun muassa partionuorten suosimalle ScoutMeIn-meemisivustolle, joka on osaltaan vaikuttanut imagon kohoamiseen viime vuosina. Eri alojen opinnäytteet ovat toisaalta merkki siitä, että aktiivista ja sitoutunutta harrastusyhteisöä kiinnostaa omien jäsentensä ajattelu ja panos. Seuraavaksi onkin syytä tarkastella, miten oma tutkimukseni rakentuu.

3 TUTKIMUSASETELMA JA -MENETELMÄT

3.1 Tutkimusasetelma

Keräsin aineistoni kaksiosioisena lomakekyselynä (liite 1). Ensimmäisessä osassa kysyttiin taustatietoina vastaajan ikää, sukupuolta, partiopiiriä sekä partioharrastuksen mittaa vuosissa. Taustatietoja tarvitaan, sillä tutkimuksessani on perinteisen sanastontutkimuksen ohella sosiolingvistinen ote. Tarkastelen etenkin sitä, miten vastaajien tuntemat nimitykset näyttävät suhteutuvan heidän edustamaansa partiopiiriin, karkeasti ilmaistuna asuinalueeseen.

Ikä ja sukupuoli auttavat hahmottamaan, kuinka homo- tai heterogeeninen vastaajajoukko on ja millaisilla ihmisillä tulos on saatu. Suurempia päätelmiä niiden merkityksestä ei kuitenkaan voida tästä aineistosta tehdä, jos yleensä koskaan voidaan (ks. Lappalainen 2004: 36–37, 39). Muita sosiolingvistisiä taustamuuttujia, kuten sosiaalista taustaa, en huomioi. Kaikki osallistujat ovat partiolaisia, mikä tekee heistä yhtenäisen kohderyhmän tutkimukseni vaatimassa laajuudessa. Toisaalta kysymys partiohistoriasta havainnollistaa, kuinka paljon osallistuja on ns. sisällä partiossa. Alle vuoden harrastaneen aikuisen vastausten perusteella ei voi eikä kannata tehdä päätelmiä koko piirin trendistä.

Kyselyn toisessa osassa kartoitettiin epävirallisia nimityksiä sekä hieman niihin liittyviä asenteita ja muita nimitystenkäytön perusteita. Nämä ovat tutkimuksessa tarkasteltavia riippuvia muuttujia (ks. Alanen 2011: 155). Ikäkausien viralliset nimitykset oli listattu lomakkeessa allekkain, ja niistä jokaisen perässä oli tyhjiä rivejä vastaajan tuntemia epävirallisia nimityksiä varten. Asettelulla haluttiin varmistaa, että vastaaja (ja vastausten analysoija) tietää, mistä ikäkaudesta milloinkin puhutaan.

Toisaalta avoimilla vastauskentillä pyrittiin siihen, että kysely johdattelisi vastaajia mahdollisimman vähän. Yhtä havainnollistavaa esimerkkiä lukuun ottamatta lomakkeessa ei esitetty mahdollisia vastausvaihtoehtoja. Perustelukysymyksen otin mukaan varmistakseni, että nimitysten mahdolliset sävyerot tulevat myös tutkijan tietoon. Tutkijan omat intressit ja tarkastelunäkökulmat vaikuttavat aina aineiston keruuseen ja luonteeseen (Kiviniemi 2010: 73). Oma partiotaustani hyödytti sen pohdinnassa, mitä kannattaa kysyä. Toisaalta itsensä ulkoistaminen oli välillä tarpeen: kysymykset oli valittava siten, että ne toisivat analyysiin vain sopivasti lisäarvoa.

Partiopiireille ulkoistetun, laajan ja osin kontrolloimattoman aineiston keruun vuoksi päädyin lopulta kohdistamaan tutkimukseni vain yli 18-vuotiaisiin informanteihin. Käytän-

nössä vastaajani edustavat vain vaeltajaikäkautta ja johtajaikäisiä (yli 22-vuotiaita) aikuisia. Alaikäisten vastaukset olisivat olleet todella kiinnostavia, mutta tutkimuslupien kerääminen olisi muodostunut lähes mahdottomaksi.

Päädyin pyytämään partiopiirejä avuksi aineiston hankintaan, sillä partiolaisena minulla oli tietoa niiden vaikutusmahdollisuuksista ja aktiivisuudesta tapahtumien ja kurssien järjestämisessä. Näiden tapahtumien ajattelin olevan hyviä ympäristöjä kyselyn täyttämiseen. Lisäksi piirien kautta oli helpompaa kontrolloida vastausten suhteellisen tasaista jakautumista maantieteellisesti kuin vaikkapa verkkokyselyä käytettäessä.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n muodostavat yhdeksän suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen partiopiiri. Tarkastelen näistä ainoastaan suomenkielisiä, joista länsimurteiden alueelle sijoittuvat Hämeen Partiiopiiri ry (hämäläismurteet), Lapin Partiolaiset ry (pohjalaismurteet), Lounais-Suomen Partiiopiiri ry (lounaismurteet), Pohjanmaan Partiolaiset ry (pohjalaismurteet), Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry (hämäläismurteet) ja Uudenmaan Partiiopiiri ry (hämäläismurteet). Itämurteiden alueelle sijoittuvat Etelä-Karjalan Partiolaiset ry (kaakkoismurteet), Järvi-Suomen Partiolaiset ry (savolaismurteet) ja Kymenlaakson Partiiopiiri ry (kaakkoismurteet). (Ks. Rapola 1990: 103; Suomen Partiolaiset 2015.) Jatkossa käytän kaikista piireistä ry-päätteetöntä muotoa.

Koska en tee perinteistä murretutkimusta, olen maininnut kaikkien piirien kohdalla vain merkittävimmän murrealueen. Nähdäkseni tällainen tarkkuus riittää: edes pääalueurteiden jako ei ole selkeärajainen, vaan vaihtelee tarkasteltavan piirteen mukaan (Rapola 1990: 89). Pääkaupunkiseudun Partiolaiset olisi ikäkausinimitysten kannalta erityisen mielenkiintoinen tarkasteltava, sillä Helsingin seutu on perinteisesti tunnettu omaleimaisesta, produktiivisesta slangistaan (ks. Karttunen 1989). En kuitenkaan saanut piiriltä riittävän kattavaa aineistoa tutkimuksen toteuttamiseksi.

Tiedustelin ensin kaikilta piireiltä sähköpostitse halukkuutta avustaa tutkimuksen toteuttamisessa. Pohjanmaan Partiolaisia lukuun ottamatta kaikki vastasivat, joten lähetin kahdeksaan piiritoimistoon kuhunkin 30 kyselylomaketta saatekirjeineen. Ohjeistuksena oli, että kaikkia ei tarvitse täyttää ja lisäkappaleita saa monistaa. Piirit keräsivät aineiston joulukuun 2014 ja tammikuun 2015 aikana. Helmikuussa sain takaisin yhteensä 179 lomaketta, jotka edustivat kaikkia yhdeksää piiriä. Ennen kuin pääsin analysoimaan aineistoa tutkimuskysymysteni näkökulmasta, jouduin kuitenkin hylkäämään joitakin vastauksia. Lopullinen aineisto muodostuu 171 vastauksesta, jotka edustavat seitsemää eri piiriä. Esittelen keräämääni aineistoa ja sen rajausperusteita tarkemmin luvussa 4.1.

3.2 Menetelmät

Tutkimukseni on luonteeltaan kartoittavaa ja kuvailevaa (ks. Alanen 2011: 147–148). Ikäkausien epävirallisia nimityksiä ei ole aiemmin tutkittu, joten kartoitin lomakkeeni avoimilla kysymyksillä, mitä nimityksiä on ylipäättään olemassa. Kuvailevaa tutkimus on sikäli, että analysoin esiintymien yhteyksiä piiritaustaan hyvin aineistolähtöisesti.

Aineiston keruuseen käytin kyselytutkimusta, tarkemmin sanottuna puolistrukturoitua kyselylomaketta. Kyselytutkimuksia on kritisoitu vastausten ohjailusta ja epärehellisyiden mahdollistamisesta vastaajille. Kysely on kuitenkin tehokas menetelmä, jonka avulla voidaan kerätä laaja havaintoaineisto eri kohderyhmiltä ja eri tilaisuuksissa. (Alanen 2011: 160.) Pidän menetelmävalintaa perusteltuna, sillä tavoitteenani oli nimenomaan kerätä nimityksiä mahdollisimman kattavasti eri puolilta Suomea.

Koska en tee määrällistä tutkimusta, aineistonkäsittelyni perustui ensisijaisesti luokitteluun ja kiinnostavien tendenssien erittelyyn. Lajittelin aineistoni nimitykset sen mukaan, miten ne esiintyivät eri piireissä, ja laskin esiintymiä yhteen. Yhdestä kokonaan avoimesta kysymyksestä pyrin löytämään kiinnostavia perusteluita ja mielipiteitä, jotka toisivat lisäarvoa analyysiini.

Analyysini oli hyvin aineistolähtöistä, sillä tutkimuskohdettani ei ole aiemmin tutkittu. Tein laadullista analyysia; aineistoni laajuudesta ei edes voisi tehdä tilastollisesti merkitseviä johtopäätöksiä eri nimitysten esiintymistiheydestä tai riippumattomien muuttujien vaikutuksesta. Laadullisessa analyysissa on myös otettava huomioon tulkinnallinen rajaaminen: tutkija rajaa tutkimuskenttää tulkinnallisen perspektiivinsä välityksellä (Kiviniemi 2010: 73). Analyysia tehtäessä olikin muistettava, että olen itse sisällä tutkimassani ryhmässä. Oli siis oltava erityisen tarkka sen arvioinnissa, mikä todella nousee aineistosta ja mikä on omaa ennakkoletustani.

4 PARTION IKÄKAUSIEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET

4.1 Aineiston esittely

Sain piireiltä takaisin yhteensä 179 lomaketta eli vastausta. Näistä jouduin hylkäämään viisi: kahdessa tapauksessa vastaaja oli merkinnyt useamman tai ei yhtäkään piiriä, yhdessä vastaaja oli alaikäinen, yhdessä vastannut pilailumielessä ja yksi lomake oli tyhjä. Vastaaja oli merkinnyt kaksi piiriä kolmannessakin tapauksessa, mutta vastauksissa oli selkeästi eroteltu eri piirien käyttämät nimitykset. Tämän vastauksen sisällytin aineistoon. Epävirallisen nimityksen käsite on jäänyt monille hieman epäselväksi, sillä lomakkeissa on varsinkin vanhimpien ikäkausien kohdalla lueteltu virallisiakin nimityksiä. Nämä lomakkeet olen sisällyttänyt aineistoon, mutta jätän viralliset muodot analyysissä huomiotta.

Pääkaupunkiseudun Partiolaisia edustavia vastauksia sain lopulta vain kaksi, ja erään piirin vastausten seassa oli yksi Pohjanmaan Partiolaisia edustava vastaus. Nämäkin jouduin rajaamaan tarkastelun ulkopuolelle aineiston kapeuden vuoksi. Näin varsinaisen aineiston muodostavat 171 vastausta, joista 17 on Etelä-Karjalan Partiolaisista, 56 Hämeen Partiopiiristä, 15 Järvi-Suomen Partiolaisista, 11 Kymenlaakson Partiopiiristä, 17 Lapin Partiolaisista, 41 Lounais-Suomen Partiopiiristä ja 14 Uudenmaan Partiopiiristä.

Vastaajien sukupuolijakauma on varsin epätasainen: miehiä on 55 ja naisia 116. Naisvastaajia on enemmän kaikkialla paitsi Järvi-Suomen Partiolaisissa. Ikäjakauma taas on hyvin tasainen: 18–22-vuotiaita (vaeltajaikäisiä), 23–30-vuotiaita, 31–40-vuotiaita ja yli 40-vuotiaita on kaikkia suunnilleen yhtä paljon. Piireittäin ikäjakaumat tosin eroavat toisistaan. Esimerkiksi Hämeen Partiopiirin vastaajista yli kolmasosa on vaeltajaikäisiä, kun Järvi-Suomen Partiolaisista vain viidesosa on alle 30-vuotiaita. Uudenmaan Partiopiiristä yli 40-vuotiaat vastaajat puuttuvat kokonaan. Pääosin kaikissa piireissä on kuitenkin vastaajia monista ikäluokista. Enemmistö vastaajista on naisia, joten heitä on enemmän lähes kaikissa ikäluokissa. Vaeltajaikäisistä jopa 56 prosenttia on kuitenkin miespuolisia.

Vaikka ikäjakauma on tasainen, partiovuosien määrässä hallitsevat pitkään, yli 10 vuotta harrastaneet. Heitä on jopa 81 prosenttia kaikista vastaajista. Esimerkiksi Järvi-Suomen Partiolaisissa ja Kymenlaakson Partiopiirissä kaikki naiset ovat olleet partiossa yli 10 vuotta, Etelä-Karjalassa, Lapissa ja Uudellamaalla taas kaikki miehet. Pidän tätä enimmäkseen positiivisena asiana: pitkään partiota harrastaneet ovat todennäköisesti kohdanneet monenlaisia nimityksiä. Toisaalta alle viisi vuotta harrastaneet (vain 10 %) olisivat kiinnostava tarkastelu-

ryhmä siksi, että he eivät ole kokeneet aikaa ennen uudet ikäkaudet tuonutta ohjelmauudistusta. Ikä- ja sukupuolijakaumaan sekä partioharrastuksen mittaan voi tutustua tarkemmin liitteeltä 2. Piirikohtaisia eroja vastauksissa käsittelen luvussa 4.3.

Vastaajat listaavat myös ilahduttavan paljon perusteita eri nimitysten käytölle. Perustelukysymykseen ovat vastanneet Lapin Partiolaisista kaikki vastaajat sekä prosenttiosuuksina Etelä-Karjalan Partiolaisista 82, Lounais-Suomen Partiopiiristä 66, Uudenmaan Partiopiiristä 57, Hämeen Partiopiiristä 48, Järvi-Suomen Partiolaisista 40 ja Kymenlaakson Partiopiiristä 36 prosenttia vastaajista. Perusteluihin syvennyn tarkemmin luvussa 4.4.

4.2 Nimitysten rakenteet ja muodostustavat

Erilaisia nimityksiä esiintyy vastauksissa varsin paljon, mutta suurin osa niistä on mainittu vain kerran tai kaksi. Tarkastelenkin lähemmin ainoastaan niitä nimityksiä, jotka on mainittu kolme kertaa tai useammin. Muita nimityksiä lähinnä mainitsen esimerkinomaisesti. Kaikki aineistoni nimitykset olen kerännyt ikäkausittain liitteille 3–7. Nimitysten purkamiseen käyttämäni slangijohtamisen malli on peräisin Nahkolalta (1999b), samoin kuin slangin muiden sananmuodostustapojen luokittelukin (1999a).

Sudenpentujen nimityksiä on yhteensä 30, joista 22 on mainittu vain kerran. Toisaalta kuusi yleisintä nimitystä on mainittu yhteensä 317 kertaa, eli niitä voitaneen pitää varsin vaikiintuneina ja tunnettuina. Kaikki kuusi nimitystä, *sudarit* (156 mainintaa), *supet* (95), *suharit* (30), *sudut* (26), *sutkut* (6) ja *pennut* (4), perustuvat ainakin jossain määrin muodon samankaltaisuuteen ja ovat *pentuja* lukuun ottamatta syntyneet slangijohtamisen kautta. Kahdesti vastauksissa on mainittu *kudijannut* ja ty pistesana *su*.

Su/d/arit ja *su/h/arit* on muodostettu slangijohtamisessa yleisellä *-Ari*-suffiksilla. Niiden katkaisukohtat poikkeavat kuitenkin toisistaan: *sudarit* on katkaistu *su/d/enpennut*-sanat katkaisalueen (*d*) lopusta ja *suharit* alusta. *Sudarit*-sanassa kannan loppukonsonantti on säilytetty eli tehty ns. nollamuokkaus. *Suhareissa* taas on käytetty harvinaisempaa vokaaliloppuista kantaa ja lisätty siihen tavunrajainen konsonanttiaines *h*.

Su/d/ujen katkaisukohta ja muokkaustapa on sama kuin *sudarien*, mutta siinä suffiksin muodostaa pelkästään yksi kirjain *u*. Samaa suffiksia on käytetty *su/tk/ut*-sanassa, jossa katkaisukohta on *-alueen* alussa ja kannan perään on lisätty konsonanttiyhdistelmä *tk*. Yksi kirjain, *e*, toimii suffiksina myös *supet*-nimityksessä, jossa konsonanttiainekseksi on muokkauksessa lisätty *p*. Toisaalta *supeja* voidaan pitää myös lyhennesanana, joka muodostuu yhdyssa-

nan osien ensitavuista (*sudenpennut*). *Pennut*-nimitys voi olla joko alusta lyhennetty typiste-
sana tai perustua toisaalta assosiatiiviseen merkitykseen lapsista eläinten pentuihin verrattavi-
na. *Suhareihinkin* voidaan liittää assosiatiivinen merkitys, kuten vastaajien perusteluista käy
ilmi. Ei olekaan varmaa, onko nimityksen syntyyn vaikuttanut enemmän assosiatiivinen ni-
meäminen vai perinteinen slangijohtaminen *sudarien* malliin.

Seikkailijoiden 17 nimityksestä 10 esiintyy vain kerran. Yleisimpiä ovat *seikkikset* (30
mainintaa), *sekoilijat* (22) ja *sepet* (7). *Seikut* ja *sekot* on kummatkin mainittu kahdesti ja ly-
hennetyypiste *se* kolme kertaa. Lisäksi seikkailijoihin on viitattu jopa 14 kertaa vanhan ohjel-
man mukaisilla nimityksillä *vartiolaiset*, *venekuntalaiset*, *vartioikäiset*, *vartsulaiset*, *vartsa-
laiset*, *vartsut* ja *kolkkapojat*. Niitä en analysoi tarkemmin, sillä ne eivät varsinaisesti ole epä-
virallisia nimityksiä, vaikka niiden runsas käyttö saattaakin kertoa uusien nimitysten vakiin-
tumattomuudesta.

Sei/kk/ikset on katkaistu katkaisualueen (*kk*) lopusta, ja loppugeminaatta on jäänyt nol-
lamuokkauksessa ylläpitämään rajaa. Nimityksessä on käytetty yleistä *-is*-suffiksia. Muita
nimityksiä ei voi purkaa täydellisesti Nahkolan (1999b) slangijohtamisen mallilla. Esimer-
kiksi *sekoilijoiden* loppu on ennallaan ja muokkaus tehty vartalonsisäisesti. Nimitys sisältää
myös vahvan assosiatiivisen merkityksen, joka ainakin ulkopuolisesta voi kuulostaa negatiivi-
selta. *Sepet*-nimityksessä taas vartalo on katkaistu jo ennen varsinaista katkaisualuetta
(*sei/kk/ailijat*). Syntyhistoriaa tarkemmin tietämättä se voisi olla myös toisinto sudenpennuilla
yleisestä *supet*-nimityksestä.

Mitä vanhemmasta ikäkaudesta on kyse, sitä vähemmän epävirallisia nimityksiä käyte-
tään. Tarpojien 24 nimityksestä 16 on mainittu vain kerran. Yleisimpiä ovat *tarpot* (17 mai-
nintaa), *törpöt* (6), *tarpsut* (5) ja *tarpit* (5). *Turpoojat*, *tarpat* ja lyhennetyypiste *ta* on kaikki
mainittu kahdesti, ja tarpojista käytetään myös samoja vanhan ohjelman mukaisia vartiolais-
nimityksiä kuin seikkailijoista.

Ta/rp/s/ut ja *ta/rp/it* on muodostettu Nahkolan perusmallilla katkaisemalla kanta katkai-
sualueen (*rp*) lopusta. Molemmissa on säilytetty kannanloppuinen konsonanttiyhdistelmä *rp*
ennen suffiksia, mutta lisäksi *tarpsuihin* on lisätty muokkauksessa konsonanttiaines *s* ja *tarp-
peihin* toinen *p*. Suffiksit ovat yksikirjaimiset *u* ja *i*. *Tarpo/t* puolestaan on ennemminkin sisäl-
tä lyhennetty typiste (*tarpo/ja/t*). *Törpöt* on muodostettu todennäköisesti toisen asteen slan-
gisananana (ks. Nahkola 1999b: 218) *tarpoista* muuttamalla vokaalin kvaliteettia vartalon sisäl-
lä. Kuten *sekoilijoihin*, siihen sisältynee negatiivinen konnotaatio.

Samoajilla erilaisia nimityksiä on 22, mutta 15 niistä esiintyy vain kerran. Myös ylei-
simpien nimitysten esiintymiä on vähän. *Samoilijat* (ja sen eri kirjoitusasut) on mainittu yh-

deksän, *samot* kuusi ja *samoojat* viisi kertaa. Kahdesti on mainittu *teinit* ja *sampit* sekä Kymenlaakson *tasavahva* ja Uudenmaan *poronpuremat*, jotka perusteluista päätellen ovat kuitenkin monen ikäkauden yhteisnimityksiä piirissä. Yhteisnimityksiä (esim. *su/se* sudenpennuista ja seikkailijoista tai *se/ta* seikkailijoista ja tarpojista) on muutenkin mainittu usein.

Samo/t on samankaltainen sisätypiste kuin *tarpot*, ja *samoojat* on muodostettu vartalonsisäisellä vokaalin muuntamisella $a > o$. *Samoilijat* on sen sijaan mielenkiintoinen tapaus; se ei edes lyhennä alkuperäistä ilmausta. Jonkinlaisesta vartalonsisäisestä muuntelusta siinäkin lienee kysymys. Lähinnä ilmauksella varmaankin tavoitellaan leppoisaa tai vitsikästä tyyliä.

Vaeltajaikäkaudella vakiintuneita epävirallisia nimityksiä ei näytä olevan yksinkertaisesti ollenkaan. Erilaisia nimityksiä on mainittu 171 vastauksessa yhteensä 10, mutta niistä yhdeksän vain kerran ja yksi, *valtsut*, kaksi kertaa. Nämä kaksi esiintymää tosin ovat eri piireissä. *Valtsut* on muodostettu ty pistämällä sanan alkua (e pois) ja lisäämällä sitten katkaisualan jälkeen kantaan konsonanttiaines s ja yksikirjaiminen suffiksi u (*va(e)lt/ajat > valt/s/ut*).

Harvemmin mainitut ja selvästi pienemmän piirin käytössä olevat nimitykset perustuvat kaikissa ikäkausissa lähinnä assosiatiiviseen merkitysten yhdistämiseen eli Nahkolan (1999a: 619) luokittelun A-tyyppiin. Sudenpennuilla tällaisia nimityksiä ovat esimerkiksi *kersat*, *naperot*, *laumalaiset*, *termiitit*, *pikkutyypit*, *riiviöt* ja *tontut*, seikkailijoilla *nappulat*, *lapset* ja *ipangat*, tarpojilla *teinit*, *ihmishirviö*, *rämpijät* ja *pojat*, samoajilla *vihreät* ja *junnut* ja vaeltajilla *isot* ja *siat*. Jonkin verran nimityksissä on käytetty myös sananalkuista variointia, kuten seikkailijoiden nimityksissä *sheikkailijat*, *keikkailijat* ja *veikkailijat*.

4.3 Nimitysten käytön erot partiopiirien välillä

Kuten tähän mennessä on jo käynyt ilmi, aineistoni laajuus vaihtelee piireittäin. Koska vastauksia on epätasainen määrä, käsittelen nimitysten esiintymiä prosentiosuuksina kaikista piirin vastauksista. Otan jälleen huomioon lähinnä sellaiset nimitykset, jotka on mainittu useammin kuin kerran tai kaksi. On selvää, että kaikki ainoastaan kerran esiintyvät nimitykset koskevat vain yhtä piiriä. Niiden yleisyydestä piirin sisällä ei kuitenkaan voi yhden maininnan perusteella päätellä mitään.

Sudenpentujen kohdalla päätelmien tekeminen on helpointa, sillä ikäkauden nimityksiä on listattu kaikissa piireissä monipuolisesti. Nimityksistä *sudarit* on ylivoimaisesti yleisin: se on mainittu 91 prosentissa vastauksista ja varsin tasaisesti kaikissa piireissä. Toisaalta juuri

sudarit annettiin kyselylomakkeessa esimerkiksi haetun kaltaisesta epävirallisesta nimityksestä. Se on varmasti saanut osan vastaajista muistamaan nimityksen ja osan jättämään sen pois vastauksestaan ikään kuin jo mainittuna.

Sudarien lisäksi *supeja* käytetään kaikissa piireissä, mutta ei enää läheskään tasaisesti. Nimitys on hyvin yleinen Uudellamaalla (93 %), Etelä-Karjalassa (76 %) ja Lounais-Suomessa (68 %). Sen sijaan Järvi-Suomessa ja Kymenlaaksossa nimitys on kummassakin mainittu vain kerran. Muut nimitykset eivät esiinny kaikkien piirien vastauksissa. *Suhareita* käytetään paljon Lounais-Suomessa (44 %), Lapissa (35 %) ja Etelä-Karjalassa (29 %), *suduja* taas etenkin Järvi-Suomessa (67 %). *Sutkut*-nimitys toistuu leimallisesti Hämeen (9 %) vastauksissa, muualla sitä ei juuri tunneta.

Yhtenäisyys päättyy jo seikkailijaikäkaudessa, sillä sen 17 epävirallisesta nimityksestä yhtäkään ei ole mainittu kaikissa piireissä. Tyypillisesti kukin nimitys on yleinen yhdessä piirissä, ja maininnat muissa piireissä jäävät alle kymmeneen prosenttiin. *Seikkikset* esimerkiksi toistuu Lounais-Suomessa (59 %) ja *sekoilijat* Lounais-Suomen (32 %) lisäksi Etelä-Karjalassa (29 %), vaikka vastausten kokonaismäärä on jälkimmäisessä paljon pienempi. *Se-pet*-nimitystä käytetään eniten Hämeessä (tosin vain 5 %) ja typistettä *se* Lapissa (18 %), joka on myös muiden ikäkausien typistenimitysten käyttöpaikka.

Tarpojien 24 nimityksestä yleisin, *tarpot*, tunnetaan kaikissa piireissä 1–24 prosentin laajuudessa. Suhteellisesti käytetyin se on Etelä-Karjalassa (24 %), vaikka vähintään sama kappalemäärä (4) mainintoja on Hämeessä (7 %) ja Lounais-Suomessa (12 %). Myös *törpöt*-nimitys hallitsee Etelä-Karjalassa (24 %), muualla sitä ei juuri käytetä. *Tarpsuista* puhutaan lähinnä Lounais-Suomessa (7 %) samoin kuin *tarpeista* (*tarpit*, 12 %), jota ei tunneta missään muussa piirissä. *Turpoojat* ja *tarpat* saavat kumpikin yhden maininnan sekä Lapissa että Lounais-Suomessa.

Seikkailijoiden ja tarpojien nimityksissä korostuvat lisäksi vanhan ohjelman ikäkausienimitykset. Uudenmaan Partiopiiriä lukuun ottamatta vanhan ohjelman *vartiolaisista* johdettuja nimityksiä käytetään jokaisessa piirissä kummastakin ikäkaudesta. Erityisen runsasta käyttö on Lapissa (18 % ja 24 %). Tyypillistä on, että mainintoja on piireissä suunnilleen sama määrä seikkailijoiden ja tarpojien kohdalla.

Samoajien nimityksistä *samoilijoita* käytetään aineiston kapeuteen nähden huomattavasti Kymenlaaksossa (27 %). *Samot* taas tunnetaan tasaisesti kahdella maininnalla Hämeessä (4 %), Lapissa (12 %) ja Lounais-Suomessa (5 %). *Samoojia* käytetään vastaavassa laajuudessa sekä Hämeessä (4 %) että Uudellamaalla (14 %). Muista nimityksistä vastaavia linjoja ei voi

muodostaa, kuten ei vaeltajien harvoista nimityksistäkään. Ainoa kahdesti esiintynyt on *valtsut*, joka mainitaan kerran sekä Järvi-Suomessa että Lounais-Suomessa.

4.4 Perusteluja nimitysten käytölle

Aineistossa esiintyvät perustelut ja huomiot voidaan jakaa karkeasti viiteen eri tyyppiin, jotka ovat perinne, käytännöllisyys, vastaajan oma kokemattomuus tai nimien puute, sisäpiirin käyttöyhteys sekä arvolataus (positiivinen, negatiivinen tai neutraali). Tarkastelen seuraavaksi jokaista tyyppiä erikseen. Kaikki aineistossa esiintyvät perustelut olen kerännyt liitteelle 8.

Lukuisissa vastauksissa vedotaan perinteisiin, tottumukseen ja yleiseen käytäntöön. Moni toistaa ajatusta, että "sudarit ovat olleet aina sudareita" (mies 52, Järvi-Suomi). Myös käytön yleisyyteen omassa lippukunnassa tai lähipiirissä ja toisaalta laajemmin partiossa viitataan usein. Kuten eräät vastaajat ytimekkäästi tiivistävät, "tulee mieleen ja muutkin käyttää" (nainen 48, Lounais-Suomi) ja "– – partioon kuuluu lyhenteet" (nainen 33, Häme).

Käytännöllisyyteen liittyvät perusteet voidaan jakaa lyhyden sujuvuuteen sekä siihen, että vanhan ohjelman nimityksiin on totuttu eikä ole tullut tarvetta luoda uusia. Etenkin sudenpentujen pituudesta ollaan yksimielisiä: "sudenpennut on pitkä nimi, muut eivät ole liian pitkiä" (mies 19, Häme). Lyhyempien nimitysten mainitaan sopivan "suuhun paremmin" (nainen 25, Lappi). Toisaalta jotkut kertovat käyttävänsä nimityksiä lähinnä tekstissä tai "nopeassa kirjoituksessa kuten somessa" (nainen 27, Lounais-Suomi).

Vastaajan oma kokemattomuus toistuu perusteluna lomakkeissa, joissa vastauksia on vain vähän. Monet vanhemmat vastaajat ovat tietämättömyydestään melkein pahoillaan: "vielä on opettelemista näissä 'uusissa' nimityksissä" (nainen 51, Lappi), "– – uudet nimet ovat aina hukassa/väärin, siksi nimitys 'ne entiset vartiolaiset'" (nainen 37, Häme), "en ole aktiivisesti tekemisissä kaikkien ikäkausien kanssa ja ne ovat kuitenkin aika uusia" (nainen 40, Lounais-Suomi). Osa on myös yksiselitteisesti todennut, ettei nimityksiä ole olemassa: "vanhemmille ikäkausille ei ole meillä käytössä muita nimiä" (mies 22, Häme), "eipä näistä uusista nimityksistä ole mitään keksinyt, enkä ole kuullutkaan" (mies 26, Lappi).

Sisäpiirin käytöllä tarkoitan tapauksia, joissa vastaaja vetoaa omaan asemaansa organisaatiossa. Moni aikuinen on todennut johtavansa tiettyä ikäkautta ja tietävänsä siksi enemmän sen nimityksiä. Johtajiston käyttämiin seläntakaisnimityksiinkin viitataan: "osa on tullut käyttöön johtajien vitsailujen kautta, eikä valtaosaa käytetä lasten kuullen" (nainen 22, Lounais-Suomi). Yllättävän moni myös uskoo, etteivät tietyt nimitykset ole yleisessä käytössä. Esi-

merkiksi edellinen vastaaja jatkaa nimitysten olevan "todella lippukuntakohtaisia, samoja ei ole muilla (ainakaan seikkailija-samoja)", vaikka on listannut sellaisia nimityksiä kuin *seikkikset, törpöt ja tarpot*.

Kun käyttöperusteet jakavat vastaajia ja piirejä, ero liittyy lähes poikkeuksetta nimitysten arvolataukseen. Etenkin negatiivisilta kuulostavat *suharit* ja *sekoilijat* ovat saaneet lukuisia mainintoja. Monet toteavat kaikkien nimitysten olevan positiivisia tai neutraaleja, mutta joukkoon mahtuu epäilijöitäkin: "suharit antaa negatiivisen sävyn, omassa käytössä siksi harvinaisempi" (nainen 31, Etelä-Karjala), "sekoilijat on negatiivinen – – käytetään vähemmän, eikä juuri ollenkaan lasten kuullen" (nainen 22, Etelä-Karjala), "sekoilijat vain tutussa partioporukassa oman väen kesken, – – ulospäin negatiivinen ilmaus" (nainen 40, Lappi).

Toiset ovat diplomaattisempia: "'suharit' kuvaa sitä, että ovat porukan pienimpiä, homma ei välttämättä vielä ihan hallussa ja tarvitsevat paljon aikuisen ohjausta" (nainen 26, Etelä-Karjala), "sekoilijat -> käytän silloin, kun ovat tempaisseet jotain (voi olla hyväkin tempu)" (nainen 43, Lounais-Suomi). Moni on todennut negatiivisilta kuulostavien nimitysten olevan leikillisiä hellittelynimiä: "sekoilijat kuulostaa negatiiviselta, mutta ei oikeasti ole sitä – – humoristinen nimitys, jota käytetään johtajien keskuudessa" (nainen 27, Lounais-Suomi).

Hellittelynimistä ja "rakkaiden lasten monista nimistä" ovat puhuneet varsinkin yli 30-vuotiaat naisvastaajat. Piireistä etenkin Lounais-Suomen Partiopiirissä, jossa erilaisia nimityksiä on listattu eniten, pidetään kaikkia vahvasti positiivisina, leikillisinä tai vitsikkäinä. Sen sisällä sanasto on myös muita piirejä yhtenäisempää. Esimerkiksi *seikkikset*-nimitys tuntuu olevan tunnettu siksi, että piirin seikkailijajaosto on nimeltään *seikkis*.

Kuten etukäteen oletin, sudenpennut ovat saaneet eniten nimityksiä kaikissa piireissä. Sitä on perusteltu etenkin sanan ja nimityksen käyttöiän pituudella. Lisäksi monet vastaajat kertovat toimivansa itse sudenpentujohtajina. Toisten käyttämiä, sosiaalisesti omaksuttuja nimityksiäkin tuntuu olevan eniten liikkeellä juuri sudenpennuista.

5 PÄÄTÄNTÖ

5.1 Johtopäätöksiä ja tutkimuksen arviointia

Tutkimustulos on varsin odotuksenmukainen. Partio-ohjelman ikäkausista käytetään monenlaisia nimityksiä. Käytetyimpiä ovat vanhat, ennen vuoden 2010 ohjelmauudistusta tunnetut nimitykset, mutta uusillekin ikäkausille alkaa olla omia vakiintuneita nimityksiä. Yleisimmät nimitykset perustuvat muodon samankaltaisuuteen: ne on muodostettu joko perinteisen slangi-johtamisen mallein (vrt. Nahkola 1999b) tai muulla äänteellisellä muokkauksella (vrt. Nahkola 1999a). Kaikissa piireissä käytetään myös merkityksen samankaltaisuuteen perustuvia assosiativisia nimityksiä.

Myös alueellisia eroja hahmottuu tutkimuksessa hyvin. Tiedetyt nimitykset toistuvat tietyissä piireissä lähes jokaisessa ikäkaudessa. Johtopäätösten teko on kuitenkin vaikeaa, sillä vastauksia saattaa olla yhdessä piirissä 11 ja toisessa 56. Pyrin häivyttämään epätasapainoa käyttämällä vertailussa prosentiosuuksia, mutta sekin johtaa paikoin näköharhaan. Näin tarkasteltuna kapeamman aineiston piiri saattaa nimittäin voittaa laajemman aineiston piirin nimityksen suhteellisessa yleisyydessä, vaikka yksittäisiä mainintoja olisi enemmän jälkimmäisessä.

Vastaajamäärien alueellinen epätasapaino olisi todennäköisesti ollut vieläkin suurempi, jos en olisi toteuttanut aineiston keruuta yhteistyössä piirien kanssa. Siinä mielessä tutkimukseni sisäistä validiteettia (ks. Kalaja, Alanen & Dufva 2011: 21) ei tarvitse voimakkaasti kyseenalaistaa. Arvioin tutkimusasetelmani selkeäksi myös siinä mielessä, että vastaajat vaikuttivat pääosin ymmärtäneen, mitä kyselyllä tutkittiin.

Ylivoimaisesti eniten ja useimmin nimityksiä saavat sudenpennut, sillä sana on pitkä ja ollut kauan käytössä. Monilla vastaajilla on myös henkilökohtaiseen tuttuuteen perustuvia syitä puhua paljon sudenpentuikäkaudesta. Materiaalia oli sudenpennuista niin paljon enemmän kuin muista ikäkausista, että tutkimuskysymyksiin saamani vastaukset ovat heidän kohdallaan luotettavimpia. Jossain määrin olen myös yllätynyt epätasapainon laajuudesta. En osannut odottaa, että samoajille ja vaeltajille mainittaisiin niin vähän nimityksiä.

Tuloksia tarkasteltaessa on muistettava, että vastaajat ovat yksilöitä omine tapoineen. Esimerkiksi 30 lisävastausta olisi voinut muuttaa tilannetta olennaisesti lähes kaikkialla. Olikin mielenkiintoista toistaa tutkimus ja tarkastella, tasoittuisiko esimerkiksi eri ikäkausien epätasapaino toisilla informanteilla. Toisaalta aineistoni on sen verran laaja, että havaittu

trendi lienee todenmukainen. Ainakin joitain yleistyksiä voidaan ulkoisen validiteetin (ks. Kalaja ym. 2011: 21) näkökulmasta tehdä. Erityisen tärkeää on huomata, että kattavasta aineistostani puuttuvat kokonaan Pohjanmaan ja pääkaupunkiseudun piirien vastaukset. Kyse-lyssä ei myöskään eroteltu, tarkoitetaanko siinä puhutussa vai kirjoitetussa kielessä käytettäviä nimityksiä. Oletan nimitysten esiintyvän ensisijaisesti vastaajien puheessa. Poikkeuksena voidaan pitää varsinkin lyhennetypisteitä (esim. *su*, *se*), jotka lienevät kirjoittamisen ilmiöitä.

Tutkijana yllätyin positiivisesti siitä, miten paljon erilaista terminologiaa innovatiiviset kielenkäyttäjät ovat harrastusyhteisössään kehittäneet. Käyttöön sopivat tai erityisen oivaltavat nimitykset voivat hyvinkin tulevaisuudessa vakiintua laajempaan käyttöön. Toisaalta produktiiviselle slangille lienee ominaista, että osa sanastosta jää aina marginaaliin ja lopulta unohtuu. Käyttöperusteiden alueellisista eroista taas voidaan päätellä, että monimerkityksisiä, osittain läpinäkyviä nimityksiä (esimerkiksi *suharit*, *sekoilijat*) ei välttämättä kannata käyttää valtakunnallisissa yhteyksissä. Omassa lippukunnassa tai piirissä hauska hellittelynimi voi muualla loukata.

5.2 Yksityisestä yleiseen

Tutkimuksellani ja sen tuloksilla ei todennäköisesti ole suurta välitöntä merkitystä. Ne sopivat kuitenkin hyvin sekä partiosta tehtyjen tutkimusten että sosiaalisen murteen tutkimuksen jatkoksi. Aineistostani ei hahmotu sellaisia radikaaleja linjoja, jotka eivät sopisi aiemmin saatujen tulosten joukkoon. Kuten totesin luvussa 2.1, slangisanastolle on tyypillistä nimitysten runsaus ja mielikuvituksellisuus. Kummatkin määrittävät omaa aineistoani.

Tutkimustani innoittavia tekijöitä olivat partiosanaston runsaus ja sen tutkimuksen puute. Ikäkausinimitykset ovat marginaalisen pieni osa sitä virallista sanastoa, joka on synnyttänyt eri puolilla Suomea erilaista slangisanastoa. Kun tarkasteluun voitaisiin ottaa esimerkiksi ryhmien nimet tai retkeilyvälineiden, kokoontumispaikkojen, aktiviteettien ja suoritusten nimitykset, potentiaalista tutkimuskenttää olisi sanastosta ja nimistöstä kiinnostuneille kielitieteilijöille laajasti tarjolla.

Tutkimusprosessin aikana minua alkoi kuitenkin kiinnostaa, miten partiolaiset rakentavat ryhmäidentiteettiään kielellisin keinoin. Tässä on nähdäkseni merkittävä tutkimusaukko, jonka tulokset voisivat kiinnostaa harrastajia ja olla toisaalta sovellettavissa muihinkin sosiaalisiin yhteisöihin. Olenkin alustavasti ajatellut jatkaa aiheesta pro gradu -tutkielmassani esimerkiksi diskurssintutkimuksen näkökulmasta.

LÄHTEET

- Ainiala, Terhi, Saarelma, Minna & Sjöblom, Paula 2008: *Nimistöntutkimuksen perusteet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Alanen, Riikka 2011: Kysely tutkijan työkaluna. – Paula Kalaja, Riikka Alanen & Hannele Dufva (toim.), *Kieltä tutkimassa: tutkielman laatijan opas* s. 146–161. Helsinki: Finn Lectura.
- Alatalo, Katri 2010: *Hevosten nimitykset Hevostalli.net-keskustelupalstalla*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos. – <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201010122976> 5.11.2014.
- Häkkinen, Kaisa 1997: *Mistä sanat tulevat. Suomalaista etymologiaa*. 2. painos. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Jarva, Vesa & Nurmi, Timo 2006: *Oikeeta suomee. Suomen puhekielen sanakirja*. Helsinki: Gummerus.
- Kalaja, Paula, Alanen, Riikka & Dufva, Hannele 2011: Minustako tutkija? Johdattelua tutkimuksen tekoon. – Paula Kalaja, Riikka Alanen & Hannele Dufva (toim.), *Kieltä tutkimassa: tutkielman laatijan opas* s. 8–32. Helsinki: Finn Lectura.
- Karttunen, Kaarina 1989: Stadi on hervoton pleisi. – Jouko Vesikansa (toim.), *Nykysuomen sanavarat* s. 148–164. Helsinki: WSOY.
- Keränen, Minna 2012: *Urheilupiireissä kielenkäyttö muuttuu totaalisesti. Kyselytutkimus naisjäähkiekkopelaajien kielenkäytöstä ja kielellisistä asenteista*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos. – <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201303051294> 5.11.2014.
- Kiiski, Päivi 1993: *Kotona Meerikkä, koulussa Ämmä, partiossa Tiuhti: kuopiolaispartiolaisten kutsumanimet*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston suomen kielen, suomalais-ugrilaisen ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuksien laitos.
- Kivilä, Anna 2014: *Partioperinteet ja niiden merkitykset partiolippukunta Kaarinan Sädetyttöjen toiminnassa*. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopiston historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos. – http://www.partio.fi/sites/partio.fi/files/gradu_anna_kivila.pdf 12.11.2014.
- Kiviniemi, Kari 2010: Laadullinen tutkimus prosessina. – Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.), *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2* s. 70–85. 3. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kärnä, Riikka 2008: *Lauma huutaa ja viiri hulmuu. Yhteenkuuluvuuden rakentuminen Partio ja Dynamite – lehdissä*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos. – <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201003291353> 4.12.2014.
- Lappalainen, Hanna 2004: *Variaatio ja sen funktiot. Erään sosiaalisen verkoston jäsenten kielellisen variaation ja vuorovaikutuksen tarkastelua*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Lehtinen, Raija 1994: Is-päätteiset sanat – yleiskieleen vai roskikseen? – *Kielikello* 1994 (3) s. 35–39.
- Lepämaa Anna-Liisa, Lieko, Anneli & Silfverberg, Leena 1996: *Miten sanoja johdetaan. Suomen kielen johtopäätökset*. Helsinki: Finn Lectura.
- Nahkola, Kari 1999a: Koululaisslangin sanastolähteistä. – *Virittäjä* 103 (4) s. 619–623.
- 1999b: Nykyslangin sananmuodostusoppia. – *Virittäjä* 103 (2) s. 195–221.

- PJKK = *Partiojohtajan käsikirja*. 2. painos. Toimittanut Anu Niilo-Rämä. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2013.
- Rapola, Martti 1990: *Johdatus suomen murteisiin*. 4. painos. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Ruoppila, Veikko 1943: *Kotieläinten nimitykset suomen murteissa. I, Hevonen, nauta, lammas, vuohi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Saastamoinen, Laura 2008: *Nonprofit-organisaation imago. Case: Suomen Partiolaiset – Tavoiteimagosta toteutuneeseen*. Pro gradu -tutkielma. Turun kauppakorkeakoulun markkinoinnin ja kansainvälisen liiketoiminnan laitos. – http://www.partio.fi/sites/partio.fi/files/uploads/Opinnaytetyot/nonprofit-organisaation_imago.pdf 4.12.2014.
- Seppälä, Janne 2013: *Kulkine.net – tutkimus epävirallisista kulkineennimistä*. Väitöskirja. Jyväskylän yliopiston kielten laitos. – <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201408052285> 27.1.2015.
- Suomen Partiolaiset 2008: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n peruskirja. – http://www.partio.fi/sites/partio.fi/files/uploads/sp_peruskirja.pdf 27.1.2015
- Suomen Partiolaiset 2015: Partiopiirit. – <http://www.partio.fi/tietoa-meista/partiopiirit> 26.1.2015.
- Tuomi, Tuomo 1989: Yleiskielemme murrepohjainen sanasto. – Jouko Vesikansa (toim.), *Nyky-suomen sanavarat* s. 28–56. Helsinki: WSOY.
- Vehmaskoski, Maila 1989: Äijät ja ämmät, vaarit ja muorit. Isovanhempien nimitykset suomen murteissa. – *Kielikello* 1989 (3) s. 6–11.
- VISK = Hakulinen, Auli, Vilkuna, Maria, Korhonen, Riitta, Koivisto, Vesa, Heinonen, Tarja Riitta & Alho, Irja 2004: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. – <http://scripta.kotus.fi/visk> 19.1.2015.

KYSELYLOMAKE PARTIO-OHJELMAN IKÄKAUSIEN NIMITYKSISTÄ

Täyttämällä kyselyn hyväksyt sen, että vastauksiasi käytetään fil. yo. Ilona Seppälän suomen kielen kandidaatintutkielmassa sekä mahdollisesti myöhemmin pro gradu -tutkielmassa Jyväskylän yliopistossa. Vastausaineistoa säilytetään asianmukaisesti, ja sen sisältöä käsitellään täysin anonyymisti ja luottamuksellisesti. Kysely on suunnattu vain yli 18-vuotiaille, sillä alaikäiset tarvitsisivat etukäteen huoltajan kirjallisen luvan vastaamiseen. Kiitos vastauksistasi!

1. TAUSTATIEDOT Sukupuoli: ___ mies ___ nainen Syntymävuosi: _____ Vuosia partiolaisena: _____	Kotipiiri: ___ Etelä-Karjalan Partiolaiset ry ___ Hämeen Partioipiiri ry ___ Järvi-Suomen Partiolaiset ry ___ Kymenlaakson Partioipiiri ry ___ Lapin Partiolaiset ry ___ Lounais-Suomen Partioipiiri ry ___ Pohjanmaan Partiolaiset ry ___ Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry ___ Uudenmaan Partioipiiri ry
---	--

2. IKÄKAUSIEN NIMITYKSET A. Mitä epävirallisia nimityksiä ("lempinimiä", "partioslangia") käytät partio-ohjelman ikäkausien nimistä? Luettele kaikki käyttämäsi nimitykset. Esimerkki: "sudenpennut" > "sudarit" Sudenpennut: _____ _____ _____ Seikkailijat: _____ _____ _____ Tarpojat: _____ _____ _____	Samoajat: _____ _____ _____ Vaeltajat: _____ _____ _____ B. Lisätiedot ja kommentit Miksi käytät näitä nimiä? Onko jokin nimistä erityisen negatiivinen tai positiivinen? Onko jokin nimistä muita harvinaisempi? Haluatko muuten kommentoida vastauksiasi kohdassa 2A? Voit jatkaa paperin toiselle puolelle. _____ _____ _____ _____ _____
--	---

LIITE 2. Vastaajaprofili.

VASTAAJAPROFIILI

		E-KP	Häme	J-SP	Kymen- laakso	Lappi	L-SP	Uusimaa	Yhteensä	%
Yhteensä		17	56*	15	11	17*	41	14	171	100
Ikä (vuotta)	18–22 (vaeltaja)	5	18	1	1	1	6		32	19
	23–30	6	7	2	1	7	11	12	46	27
	31–40	4	17	4	3	5	14	2	49	29
	41–	2	13	8	6	4	10		43	25
Partiossa (vuotta)	0–2		9				1		10	6
	3–5		4				1	1	6	4
	6–10	1	8	1	1	2		1	14	8
	11–	16	34	14	10	14	39	12	139	81
Miehet		3	19	9	5	5	9	5	55	32
Ikä (vuotta)	18–22 (vaeltaja)	2	13	1	1		1		18	33
	23–30		2	2		3	4	5	16	29
	31–40			2	2	1	2		7	13
	41–50	1	4	4	2	1	2		14	25
Partiossa (vuotta)	0–2		3				1		4	7
	3–5		1						1	2
	6–10		3	1	1				5	9
	11–	3	12	8	4	5	8	5	45	82
Naiset		14	37*	6	6	12*	32	9	116	68
Ikä (vuotta)	18–22 (vaeltaja)	3	5			1	5		14	12
	23–30	6	5		1	4	7	7	30	26
	31–40	4	17	2	1	4	12	2	42	36
	41–	1	9	4	4	3	8		29	25
Partiossa (vuotta)	0–2		6						6	5
	3–5		3				1	1	5	4
	6–10	1	5			2		1	9	8
	11–	13	22	6	6	9	31	7	94	81
* Yhdeltä naiselta Hämeestä puuttuu ikä ja partiovuodet. Yhdeltä naiselta Lapista puuttuu partiovuodet.										

LIITE 3. Sudenpentujen nimitykset.

SUDENTUJEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET

	E-KP	%	Häme	%	J-SP	%	Kymen- laakso	%	Lappi	%	L-SP	%	Uusimaa	%	Yhteensä	%
Vastaaaja	17	10	56	33	15	9	11	6	17	10	41	24	14	8	171	100
Nimityksiä	8		11		3		3		6		14		5		*	
– joista mainittu vain kerran	2	25	7	64	1	33	2	67	2	33	10	71	3	60		
Erotus	6	75	4	36	2	67	1	33	4	67	4	29	2	40	*	
SUDARIT	16	94	53	95	10	67	11	100	15	88	39	95	12	86	156	91
SUPET	13	77	29	52	1		1		10	59	28	68	13	93	95	56
SUHARIT	5	29	1						6	35	18	44			30	18
SUDUT	2	12	4	7	10	67					10	24			26	15
SUTKUT			5	9									1		6	4
PENNUT	2	12	1								1				4	2
kudijannut	2	12													2	1
kersat	1														1	
nasset	1														1	
naperot			1												1	
pikkupojat			1												1	
supsasudet			1												1	
adarit			1												1	
laumalaiset			1												1	
arkajalat							1								1	
termiitit									1						1	
pommikoneet									1						1	
su									2	12					2	1
pikkutyypit											1				1	
äspeet											1				1	
riiviöt											1				1	
suheltajat											1				1	
tontut											1				1	
suhut											1				1	
Korppikset											1				1	
suuhharit											1				1	
supit											1				1	
sudenpannut													1		1	
sutarit													1		1	

* Nimityksiä yhteensä 29, joista 21 (72 %) on mainittu vain kerran. Tarkasteltavia nimityksiä siis 8. Pienaakkosin kirjoitetut esiintyvät vain yhdessä piirissä. Prosenttiosuuksia ei ole laskettu vain kerran mainituille nimityksille, koska niitä ei ole otettu tarkastelussa huomioon.

LIITE 4. Seikkailijoiden nimitykset.**SEIKKAILIJOIDEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET**

	E-KP	%	Häme	%	J-SP	%	Kymen- laakso	%	Lappi	%	L-SP	%	Uusimaa	%	Yhteensä	%
Vastaaajia	17	10	56	33	15	9	11	6	17	10	41	24	14	8	171	100
Nimityksiä	5		6		3		1		10		6		3		*	
– joista mainittu vain kerran	3	60	2	33	3	100	0	0	8	80	3	50	2	67	*	
Erotus	2	40	4	67	0	0	1	100	2	20	3	50	1	33	*	
SEIKKIKSET	1		4	7							24	59	1		30	18
SEKOILIJAT	5	29	2	4	1				1		13	32			22	13
VARTIOLAISET**	2	12	2	4	1		2	18	3	18	4	10			14	8
SEPET	1		3	5					1				2	14	7	4
SEIKUT					1						1				2	1
SEKOT											1		1		2	1
se									3	18					3	2
keikkailijat	1														1	
(seka)			1												1	
sedut			1												1	
veikkailijat									1						1	
pikkuvartiolaiset									1						1	
nappulat									1						1	
lapset									1						1	
ipanat									1						1	
(ryhmän nimi)									1						1	
sheikkailijat											1				1	
* Nimityksiä yhteensä 17, joista 10 (59 %) on mainittu vain kerran. Tarkasteltavia nimityksiä siis 7. Pienaakkosin kirjoitetut esiinty-																
vät vain yhdessä piirissä. Prosenttiosuuksia ei ole laskettu vain kerran mainituille nimityksille, koska niitä ei ole otettu tarkastelussa																
huomioon.																
** Sarakkeeseen on laskettu kaikki vanhan ohjelman ikäkausien mukaiset nimitykset, joita olivat vartiolaiset, venekuntalaiset,																
vartioikäiset, vartsulaiset, vartsalaiset, vartsut ja kolkkapojat.																

LIITE 5. Tarpojen nimitykset.

TARPOJEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET

	E-KP	%	Häme	%	J-SP	%	Kymen- laakso	%	Lappi	%	L-SP	%	Uusimaa	%	Yhteensä	%
Vastaaaja	17	10	56	33	15	9	11	6	17	10	41	24	14	8	171	100
Nimityksiä	4		7		2		5		8		11		4		*	
– joista mainittu vain kerran	1	25	5	71	2	100	3	60	7	88	7	64	4	100	*	
Erotus	3	75	2	29	0	0	2	40	1	13	4	36	0	0	*	
TARPOT	4	24	4	7	1		1		1		5	12	1		17	10
VARTIOLAISET**	2	12	3	5	1		2	18	4	24	4	10			16	9
TÖRPÖT	4	24	1								1				6	4
TARPSUT			1								3	7	1		5	3
TURPOOJAT									1		1				2	1
TARPAT									1		1				2	1
arpojat	1														1	
noi tyypit			1												1	
pojat			1												1	
räkänokat			1												1	
taapertajat							1								1	
rämpijät							1								1	
tasavahva							2	18							2	1
ta									1						1	
teinit									1						1	
tojulaiset (?)									1						1	
orvi									1						1	
tardet											1				1	
eräpojat											1				1	
ihmishirviö											1				1	
tarpit											5	12			5	3
tarppikset											1				1	
tapsat													1		1	
tapsut													1		1	
* Nimityksiä yhteensä 24, joista 16 (67 %) on mainittu vain kerran. Tarkasteltavia nimityksiä siis 7. Pienaakkosin kirjoitetut esiinty- vät vain yhdessä piirissä. Prosenttiosuuksia ei ole laskettu vain kerran mainituille nimityksille, koska niitä ei ole otettu tarkastelussa huomioon.																
** Sarakkeeseen on laskettu kaikki vanhan ohjelman ikäkausien mukaiset nimitykset, joita olivat vartiolaiset, venekuntalaiset, vartioikäiset, vartsulaiset, vartsalaiset, vartsut ja kolkkapojat.																

LIITE 6. Samoajien nimitykset.

SAMOAJIEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET

	E-KP	%	Häme	%	J-SP	%	Kymen- laakso	%	Lappi	%	L-SP	%	Uusimaa	%	Yhteensä	%
Vastaajia	17	10	56	33	15	9	11	6	17	10	41	24	14	8	171	100
Nimityksiä	3		4		2		3		7		9		2		*	
– joista mainittu vain kerran	3	100	2	50	2	100	1	33	5	71	6	67	0	0	*	
Erotus	0	0	2	50	0	0	2	67	2	29	3	33	2	100	*	
SAMOILIJAT, SAMOILIAT, SAMOLIJAT	1						3	27	2	12	3	7			9	5
SAMOT			2	4					2	12	2	5			6	4
SAMOOJAT			2	4			1						2	14	5	3
TEINIT			1		1										2	1
vartiolaiset ym.**	1														1	
junnut	1														1	
isot			1												1	
vihreät					1										1	
tasavahva							2	18							2	1
hajoajat									1						1	
samovaarit									1						1	
hortoilijat									1						1	
sa									1						1	
sipu									1						1	
samojeddit											1				1	
eräpojat											1				1	
samikset											1				1	
sampsukat											1				1	
ässät											1				1	
sampit											2	5			2	1
sampat											1				1	
poronpuremat													2	14	2	1
* Nimityksiä yhteensä 22, joista 15 (68 %) on mainittu vain kerran. Tarkasteltavia nimityksiä siis 7. Pienaakkosin kirjoitetut esiintyivät vain yhdessä piirissä. Prosenttiosuuksia ei ole laskettu vain kerran mainituille nimityksille, koska niitä ei ole otettu tarkastelussa huomioon.																
** Sarakkeeseen on laskettu kaikki vanhan ohjelman ikäkausien mukaiset nimitykset, joita olivat vartiolaiset, venekuntalaiset, vartioikäiset, vartsulaiset, vartsalaiset, vartsut ja kolkkapojat.																

LIITE 7. Vaeltajien nimitykset.

VAELTAJIEN EPÄVIRALLISET NIMITYKSET

	E-KP	%	Häme	%	J-SP	%	Kymen- laakso	%	Lappi	%	L-SP	%	Uusimaa	%	Yhteensä	%
Vastaajia	17	10	56	33	15	9	11	6	17	10	41	24	14	8	171	100
Nimityksiä	0		2		2		1		3		2		1		*	
– joista mainittu vain kerran	0	0	2	100	2	100	1	100	3	100	2	100	1	100	*	
Erotus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	
VALTSUT					1						1				2	1
siat			1												1	
isot			1												1	
vajot					1										1	
tasavahva							1								1	
vaeltelijat									1						1	
va									1						1	
ruha									1						1	
eräpojat											1				1	
poronpuremat													1		1	
* Nimityksiä yhteensä 10, joista 9 (90 %) on mainittu vain kerran. Tarkasteltavia nimityksiä siis 1. Pienaakkosin kirjoitetut esiintyvät vain yhdessä piirissä. Prosenttiosuuksia ei ole laskettu vain kerran mainituille nimityksille, koska niitä ei ole otettu tarkastelussa huomioon.																

LIITE 8. Perustelut nimitysten käytölle.

Lukuohje: esim. m42 = mies, 42 vuotta

Kirjainkokoja ei ole eroteltu, koska moni vastaaja kirjoitti suuraakkosin. Lisäykset hakasuluissa ovat tutkijan. Niissä on mainittu perusteluun liittyvät nimitykset, jos olen katsonut sen aiheelliseksi.

Etelä-Karjalan Partiolaiset ry

– perusteluja 14, vastauksia 17

- m42 perinteestä tulevia. nimitykset ehdottomasti positiivisia!
- m22 emme käytä näitä ikäkausia
- n52 tällaisen ”vanhan” on ollut vaikea oppia uusia nimiä ja siksi vanhoja ikäkausien nimiä tulee käytettyä
- n40 sudarit hyvin positiivinen, supe ja suse neutraalimpi, ja liittyy yleensä koulutukseen tai ohjelmaan, ei niinkään henkilöihin
- n39 rakkaille lapsille on monta nimeä, positiivisessa hengessä on lempinimet syntyneet
- n37 sudenpennut, ehkäpä liian pitkä nimi, joka lyhentyä helposti
- n31 oikeat nimet pitkiä puhekielessä. suharit antaa negatiivisen sävyn, omassa käytössä siksi harvinaisempi
- n26 supet ja sudarit yleisempiä, ”suharit” kuvaa sitä, että ovat porukan pienimpiä, homma ei välttämättä vielä ihan hallussa ja tarvitsevat paljon aikuisen ohjausta
- n26 lyhyempi nimi, uusille ikäkausille ei ole löytynyt sopivia lempinimiä
- n26 ”suharit”, ”sekoilijat”, ”törpöt” lähinnä vitsillä
- n23 nimet ovat muodostuneet ajan kanssa ja jääneet elämään. nimillä ei ole negatiivista kaikua, vaan ne tuntuvat kielellä helpommilta toistaa [supet, sekoilijat, törpöt, junnut]
- n22 sekoilijat ja törpöt: nimet ovat tulleet lapsilta itseltään alunperin huumori mielessä
- n22 sekoilijat on negatiivinen, sitä käytetään vähemmän, eikä juuri ollenkaan lasten kuullen
- n21 niistä on tullut tapa, en käytä kaikkia nimiä lasten kuullen [ei eritelty]. nimillä ei ole negatiivisia vaikutuksia eikä niitä ole tarkoitettu negatiivisiksi

Hämeen Partiopiiri ry

– perusteluja 27, vastauksia 56

- m54 meillä ei oikein muuta olla vielä käytetty lpk:ssa tai en ole niitä kuullut [sudarit, sepet]
- m45 en ole ollut vielä muiden ikäkausien kanssa tekemisissä, joten sudenpentujen kanssa ollaan aloitettu syksyllä 2014 [sudarit, naperot]
- m22 vanhemmille ikäkausille ei ole meillä käytössä muita nimiä
- m21 ”noi tyypit” [tarpojista] tuli oman vartion kautta
- m21 totuttu tapa, neutraaleja nimityksiä [sudarit, vartiolaiset]
- m19 sudenpennut on niin pitkä nimi
- m19 sudenpennut on pitkä nimi, muut eivät ole liian pitkiä
- m19 muihin ei ole syntynyt vielä [sudarit]
- m18 sudenpentu on pitkä sana, ja lempinimiä on käytetty pitkään. kaikki ovat positiivisia [sudu, sudari]
- n60 olen akela, joten omalle porukalle on tullut kutsumanimi
- n52 tapa
- n49 sudenpennut on olleet pitkään sudenpennut, minkä vuoksi niille jo lempinimiä olemassa

- n37 tarpojissa on tällä hetkellä vain poikia [pojat]
 n37 en ole toiminut ryhmän johtajana uuden ohjelman aikana, joten uudet nimet ovat aina hukassa/väärin. siksipä termi "ne entiset vartiolaiset"
 n36 sudut ja supet nimitykset opin vaihtaessani lippukuntaa Mäntästä Tampereelle
 n36 ei
 n36 yleinen nimitys partiossa [sudarit]
 n35 sudenpentujen ja seikkailijoiden nimitykset on niin pitkiä. ja onhan ne vähän hellittelynimiäkin [supet, suharit, seikkikset]
 n34 kisojen yhteydessä puhuimme seka-kisasta [seikkailijat], mutta ei mitenkään virallisesti käytössä muissa yhteyksissä
 n34 sudenpentu on niin pitkä sana, lyhenee kivasti suduks
 n34 en ole koskaan ajatellut asiaa
 n33 sudenpennuista käytetty sutkut on ehkä hiukan nekatiiivinen johtuen sohelo/sotku sutkut
 n33 ikäkausien nimet pitkiä (varsinkin sudenpennut) ja partioon kuuluu lyhenteet
 n29 sekoilijat-nimitystä käytän silloin, kun jotain tehdään erityisen huonosti
 n20 muihin ei vielä ehtinyt syntyä lyhenteitä [sudarit, sepet]
 n20 ne on lyhyempiä
 n ? tulee hesan slangista [sudarit, tarpot]

Järvi-Suomen Partiolaiset ry

– perusteluja 6, vastauksia 15

- m55 puheen sujuvuuden vuoksi
 m52 ei ihmeemmin väännöksiä ikäkausista. sudarit ovat olleet aina sudareita
 m39 lyhyempiä ja nopeampia käyttää, kaikki vakiintuneita lempinimiä
 m27 vihreät = leirirannekkeen väri
 n54 sudut on positiivinen lyhenne
 n31 on tottunut vanhan ikäkauden mukaisiin nimiin (vartiolaiset/venekuntalaiset)

Kymenlaakson Partiopiiri ry

– perusteluja 4, vastauksia 11

- n57 tasavahva-nimeä käytetään yhteisesti tarpojista, vaeltajista ja samoajista
 n53 ”vartsulaiset” ovat vanhan ohjelman jäämistöä vartiolaiset
 n35 uudet nimet haastavia muokata puhekielessä. sudari ja supe neutraaleja, rämpiä ja samoilija leikillisiä
 n30 lanseerasimme v 2014 tasavahva termin, jolla nimitetään kaikkia tarpoja, samoaja ja vaeltajaikäisiä

Lapin Partiolaiset ry

– perusteluja 17, vastauksia 17

- m44 paikallishistoria ja paikallistraditio [termiitit, pommikoneet, veikkailijat, turpoojat, hajoajat, samovaarit, hortoilijat]
 m33 en toimi paljoa lpk:n viikkotoiminnassa enkä ohjausryhmässä, joten varsinkin uudet termit ovat vielä muutenkin hakusessa [sudarit, suharit]
 m26 eipä näistä uusista nimistä ole mitään keksinyt, enkä ole kuullutkaan [sudari, supe]
 m24 sudarit on aina ollu sudareita enemmän ku sudenpentuja...

- m23 suse = sudenpennut + seikkailijat > pienet niputtuu aikuisjohtajan päässä
n51 vielä on opettelemista näissä ”uusissa” nimityksissä!
n47 vartiolainen-nimitys jäänyt aiemmasta partio-ohjelmasta
n43 sudari on yleisin, mitä tulee käytettyä. muista ikäkausista ei tule lempinimiä käytettyä
n40 sekoilijat vain tutussa partioporukassa oman väen kesken, koska on ulospäin negatiivinen ilmaus
n39 käytän supea lyhyenä versiona teksteissä, on neutraali. sudari on lempinimi, itselleni se on positiivinen ”hellittelynimi”. tiedän, että jossakin muualla se on halveksiva: ”osaamaton/sähläri”, mikä on tyhmää, lapset toimivat omalla ikätasollaan
n31 eipä ole muille lempinimiä, ’sudarit’ tarttunut mukaan jo lapsena, ’suharit’ ennemminki vitsillä ilmastu
n31 nimitykset otettu ”jonkun toisen suusta” > yleisesti käytetyt lyhenteet... [sudarit, supet, sepet]
n30 lyhenteet lähinnä tekstissä [su, se, ta, sa, va]
n30 vedän itse seikkailijoita, omista ryhmästä/ryhmäläisistä käytän noita nimiä [vartion nimi, ipanat, lapset, nappulat]. kisoja teen, käytän lyhenteitä ko. ikäkausittain [su, se, orvi, sipu, ruha]
n28 helpompi käyttää puheessa [sudarit, supet, tarpat, samot]
n25 ne sopii suuhun paremmin tuo sudari ja supe
n18 käytän, kun on muilta suuhun tarttunut. suharit on ehkä vähän negatiivisempi kuin muut. se antaa sellaisen ”sählääjien” vaikutelman

Lounais-Suomen Partiopiiri ry

– perusteluja 27, vastauksia 41

- m51 positiivisessa mielessä [suharit]
m49 suurin osa tulee onomatopoeettisesti. ei positiivisia eikä negatiivisia konnotaatioita [supet, sudarit, suharit, pikkutyypit, sekoilijat]
m37 yleisesti kaikki positiivisia [suharit, sudarit, sudut, supet, seikkikset, samojedit]
m29 kaikki nimistä ovat ”leikkisiä” eli positiivisia [sudarit, supet, suharit, seikkikset, sekoilijat]
m28 lyhyempiä, paremmin suuhun sopivia, ei arvolatauksia [sudarit, äspeet, seikkikset]
m28 ”sudarit” tuntuu olevan ”vakiintunut” nimitys. mielestäni se on hyvä lempinimi
m27 osa nimistä on Hämeestä (vartiolaiset, vartsut), muut Lounais-Suomesta (sudarit, suharit, supet, venekuntalaiset, venarit, sekoilijat). suharit ja sekoilijat ovat johtajien kesken käytettäviä
m22 tarpojille, samoajille ja vaeltajille ei oikein ole minulla ainakaan mitään [kuitenkin: tarpot, eräpojat, tarpat, ihmishirviö, samoilijat]
n52 aiemman/aiempien partio-ohjelmien nimityksiä
n49 lippukunta käyttää sudarit-sanaa, piirissä käytössä myös supet. mikään ei ole negatiivinen, ovat neutraaleja. vartiolaiset termiä käytän hyvänä yleissanana ryhmälle, joka on sudenpentuja vanhempi. muille ikäkausille ei ole vakiintunut vielä hyviä lyhenteitä. piirin seikkailijajasto on seikkis
n48 Korppikset on laumamme Korppikotkat lempinimi. nimityksiä suhteessa enemmän sudenpennuille, koska toimin heidän kanssaan
n48 tulee mieleen ja muutkin käyttää [sudarit, suharit, supet, suuharit, sekoilijat, seikkikset, turpoojat, tarpit, sampsukat], turpoojat on harvinaisempi, samoin ehkä tarpit
n46 uuden partio-ohjelman ikäkaudet ovat edelleen niin vieraita, että lempinimiä ei ole tullut ”keksittyä”

- n43 sekoilijat > käytän silloin, kun ovat tempaisseet jotain (voi olla hyväkin temppu). samoajille ja vaeltajille ei ole mitään erityistä nimitystä, vaikka yleensä keksin kaikelle aina lempinimen
- n40 lempinimiä on aika vähän käytössä, en ole aktiivisesti tekemisissä kaikkien ikäkausien kanssa ja ne ovat kuitenkin aika uusia [sudarit, suharit, supet, seikkikset]
- n37 sudenpennut on liian pitkä nimi ja siitä syystä nimeä tulee lyhennettyä
- n33 supe on lyhempi. seikkis on käytössä lpk:ssa, piirissä seikkis on seikkailijajaosto
- n32 nimet ovat vaan vääntyneet päivittäisessä käytössä. en ole ajatellut nimien negatiivisuutta tai positiivisuutta [supet, sudarit, seikkikset, sekoilijat, tarppikset]
- n31 useimmin tulee puhuttua sudareista. mikään ei ole positiivisempi tai negatiivisempi. uusille ikäkausille ei ole vielä tullut lempinimiä, luultavasti koska olen vain vähän ollut käytännössä mukana [sudarit, sudut, supet]
- n30 ne ovat aktiivisesti käytössä lpk:ssani [sudarit, supet, suharit, seikkikset, sekoilijat, tarpot]
- n29 niihin on tottunut, kun moni käyttää lpk:ssa ja muualla > mukava lyhennys pitkälle sanalle [sudarit, supet]
- n28 lpk:n käytössä vakiintuneet nimet. ei negatiivisia/positiivisia merkityksiä. en koe muita harvinaisimmiksi [sudari, supe, seikkis]
- n27 sekoilijat kuulostaa negatiiviselta, mutta ei oikeasti ole sitä. lähinnä humoristinen nimitys, jota käytetään johtajien keskuudessa
- n27 ne ovat lyhyempiä ja helppoja nopeassa kirjoituksessa kuten somessa [supet, sudarit, seikkikset, sekoilijat, sampit]
- n22 osa on tullut käyttöön johtajien vitsailujen kautta, eikä valtaosaa käytetä lasten kuullen. todella lippukuntakohtaisia, samoja ei ole muilla (ainakaan seikkailija-samoaja). OVAT POSITIIVISIA! [sudarit, supet, suharit, pennut, supit, seikkikset, törpöt, tarpot, sampat]
- n22 ei ole negatiivisia, käytän näitä vain lyhentäessäni nimityksiä
- n20 lähinnä ovat "hauskoja" lempinimiä eli ei sen kummemmin negatiivista sointua lempinimissä [sudarit, suset, seikkis, tarpot, samoilijat]

Uudenmaan Partiopiiri ry

– perusteluja 8, vastauksia 14

- m25 tottumus, yleinen käytäntö [supet, sudarit]
- n37 yleisesti käytössä olevat nimitykset sudenpennuista [sudarit, supet]
- n30 vanhasta tottumuksesta [sudari, supe, poronpuremat]
- n27 johdan akelana sudarilaumaa ja en ole ollut aikaisemmin tekemisissä muiden ikäkausien kanssa [sudarit, sutkut]
- n24 tottumuksesta [sudarit, sutarit, supet, sudenpannut, sekot, tapsat, tapsut, samoajat]
- n23 perinteet [sudarit, supet, sepet]
- n23 "Poronpuremat" on lippukunnan ja muiden alueen lippukuntien yhteisen samoaja- ja vaeltajaryhmän nimi. käytetään toisinaan lempinimenomaisesti mutta vain omassa porukassa
- n23 kotilippukunnassani oli aikoinaan tarpojaohjelma testattavana, ja testiryhmä otti nimekseen tarpsut ja nimitys tulee siitä